

44 miliardy dla Litwy z unijnego budżetu



W Strasburgu decydowały się wczoraj losy europejskiego budżetu

Fot. archiwum

Po wielu miesiącach negocjacji i przeciągania liny między Parlamentem Europejskim a rządami państw Unii Europejskiej Parlament Europejski przyjął we wtorek, 19 listopada, w Strasburgu nowy wieloletni budżet UE na okres 2014-2020.

„Za” głosowało 537 europo-

słów, przeciwko było 126, a 19 wstrzymało się od głosu.

— Głosowałem „za” — powiedział dla „Kuriera” ze Strasburga przewodniczący Akcji Wyborczej na Litwie, europoseł Waldemar Tomaszewski. — Ramy finansowe na 7-letni okres lat 2014-20 zostały przegłosowane.

Litwa otrzyma wsparcie unijne, ale nie czuję pełnej satysfakcji, gdyż pomoc mogła być większa.

Litwie przyznano ze środków unijnych 44,48 miliardy litów. W porównaniu z okresem 2007-2013 pomoc dla Litwy wzrosła o prawie 10 proc.

str. 3 >>

2G — Graužinienė contra Grybauskaitė

W litewskiej polityce zdarzały się już tandemy oznaczane abreviaturą od nazwisk działaczy znajdujących

się ze sobą w korelacji. Najbardziej słynniejszym dotąd był tandem 2K, czyli nieafiszowana współpraca byłego premiera

lewy Gediminasa Kirkilasa z liderem prawicy Andriusem Kubiliusem.

str. 4 >>

POGODA



Najbliższe dni chłodne z przelotnymi opadami.

W środę w dzień 6-7 stopni. W regionach wileńskim, kowieńskim i szawelskim krótkotrwałe opady, w Kłajpedzie większe.

Czwartkowa noc w całej Litwie nieco cieplejsza — około 6 stopni, w dzień termometry wskażą 7-8 stopni. W Wilnie i Kownie zachmurzenie, a w regionach szawelskim, poniewieskim i kłajpedzkim możliwy deszcz.

W NUMERZE

Konferencja „Zwalczanie zbrodni nienawiści w UE”

Str. 2

Litwa krajem „emeryckim”...

Str. 5

Państwa znikają pod wodą

Str. 14

**NAPRAWA AUTOKARÓW
I SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH**



Godziny pracy:

7-21.30

ul. Gamyklos 1c, Rudomino, rej. wileński
tel. +370 5 2104381, kom. +370 656 50 955

ISSN 1392-0405



9 771392 040028

KURIER WILEŃSKI

Środa

Listopad 2013

20

Imieniny: *Ampelii, Edmunda, Feliksa, Fortunata, Grzegorza, Lubomira, Marii, Oktawii, Rafała, Sylwestra, Sympliego i Tespego*

TRZY PYTANIA DO...

...Violety Masteikienė, kierowniczkę spółki pożytku publicznego „Gerų minčių magijos pro-



1. W sobotę, 23 listopada, organizujecie Dzień Kolorowego Piernika (Spalvoto meduolio diena). Z jakiej okazji odbędzie się święto?

Choć już mamy listopad, jednak już zaczynamy szykować się do Bożego Narodzenia. W ciągu całego dnia zapraszamy mieszkańców — małych i dużych — do wileńskich piekarni, gdzie razem będziemy malowali pierniki słodką, kolorową glazurą! Nauczmy się własnoręcznie wykonywać smaczne i oryginalne prezenty pod choinkę, dla naszych najbliższych. Przede wszystkim jednak nasze święto to socjalna kampania, mająca na celu pomóc dzieciom, potrzebującym więcej ciepła.

2. Na czym ona polega?

Wraz z małymi i dorosłymi w akcji udział wezmą wychowankowie domów dziecka. Dobry nastrój i wesoła atmosfera zbliżają ludzi, dzieci się przyjaźnią ze sobą. Produkty wspólnej pracy — czyli przepyszne pierniki — zostaną przekazane do domów dziecka. Akcja odbędzie się już po raz czwarty. Udział w kampanii bierze też wiele znanych osób, gwiazd estrady, artystów, polityków i innych działaczy.

3. Gdzie odbędzie się akcja?

W tym roku kolorować pierniki będziemy w aż 11 miastach Litwy — Wilnie, Kownie, Poniewieżu, Szawlach, Druskiennikach, Kłajpedzie, Olicie, Telszach, Kiejdanach, Ucianie oraz Mariampolu. Listę i adresy piekarni, które biorą udział w tej akcji, można znaleźć na stronie internetowej www.meduoliodiena.lt. Czekamy na wszystkich od godz. 10 do 18! Udział, oczywiście, jest bezpłatny. M. in. w następnym roku planujemy zarazić naszą socjalną inicjatywą również sąsiednie państwa.

Rozmawiała Brygita Łapszewicz

Konferencja „Zwalczanie zbrodni nienawiści w UE”

W ramach prezydencji Litwy w Radzie Unii Europejskiej (UE), 12-13 listopada w Wilnie została zorganizowana Konferencja Praw Podstawowych pod hasłem „Zwalczanie zbrodni nienawiści w UE” („Combating hate crime in the EU”).

W konferencji wzięło udział ponad 400 uczestników z całej UE, w tym ekspertów z dziedziny prawa międzynarodowego, przedstawicieli instytucji i urzędów unijnych, organizacji pozarządowych, rządów państwowych, państwowych organizacji działających w dziedzinie praw człowieka i równych możliwości, partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Europejską Fundację Praw Człowieka (EFHR) na konferencji reprezentowała Edyta Urbanowicz.

Podczas dwudniowej konferencji omawiano nadal nierozwiązane problemy z zakresu mowy nienawiści oraz zwalczania zbrodni nienawiści w UE. Raporty organizacji międzynarodowych wskazują na to, że zbrodnia nienawiści i przestępstwa, wynikające z nawoływania do nienawiści na tle etnicznym, rasowym, narodowym lub religijnym są codziennością w krajach UE.

Uczestnicy konferencji podkreślili, że kwestią problematyczną nadal pozostaje brak informacji o wypadkach

podobnych przestępstw dokonanych w wyniku nienawiści. Na przykład w Wielkiej Brytanii corocznie rejestruje się ponad 44 tys. przypadków nienawiści, a w niektórych państwach zaledwie 1 podobny przypadek.

EFHR przypomina, że na Litwie w 2011 r. zarejestrowano 332, a w 2013 r. 265 takich przypadków.

Na konferencji podkreślono także znaczenie organizacji pozarządowych, które zazwyczaj w tym zakresie posiadają więcej informacji niż instytucje państwowe. EFHR cieszy się, że jest najaktywniejszą organizacją na Litwie monitorującą cyberprzestrzeń. W latach 2012-2013 Fundacja skierowała do prokuratur ponad 400 wniosków o wszczęcie postępowań za nakłanianie do narodowych nienawiści na tle narodowościowym i obrażanie mniejszości, co doprowadziło do oczywistego spadku liczby negatywnych wpisów na portalach internetowych.

„Udział w tego typu konferencjach jest bardzo ważny. Pierwszym krokiem w rozwiązaniu problemów dotyczących całej UE jest przede wszystkim mówienie o nich. Pokładam nadzieję, że zalecenia wypracowane podczas konferencji zostaną wdrożone w życie, do czego nasza Fundacja będzie się przyczyniała” — mówiła Edyta Urbanowicz. □

Inf. EFHR

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 roku

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius, Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44



DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

Nakład: 3000 egz.

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt). Zastępca red. nacz.: Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46) Sekretarz redakcji: Lucja Stankevičiūtė (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt) Dziennikarze: Brygita Łapszewicz, Honorata Adamowicz, Anna Pieszko, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter Współpracownicy: Helena Gładkowska, Witold Janczyś, Jadwiga Podmostko, Stanisław Tarasiewicz, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk Dział Promocji: Jolanta Baniukiewicz — reklama (tel. 212 30 40, reklama@kurierwilenski.lt), (tel. 212 30 40, kolport@kurierwilenski.lt). Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski” Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Redaktor dyżurny: Brygita Łapszewicz



Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt/Program jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą.”

44 miliardy dla Litwy z unijnego budżetu

ze str. 1 >>

Nowy budżet, uzgodniony przez przywódców państw UE już w lutym tego roku, przewiduje wydatki w wysokości 960 mld euro w zobowiązaniach oraz ponad 908 mld euro w rzeczywistych płatnościach. Po raz pierwszy wieloletnie ramy finansowe dla Unii będą realnie mniejsze niż poprzednie. To konsekwencja kryzysu gospodarczego i forsowanej przez kraje-płatników netto polityki zaciskania pasa.

Polska będzie największym odbiorcą unijnych funduszy; w latach 2014-2020 ma otrzymać 105,8 mld euro, w tym na politykę spójności 72,9 mld euro, a na politykę rolną 28,5 mld euro. Polska otrzyma o ok. 4,5 mld euro więcej niż w latach 2007-2013.

Głosowanie europarlamentu nad budżetem przekładano dwukrotnie, bo eurodeputowani postawili rządowi państw UE kilka warunków, od których spełnienia uzależnili swoją zgodę na wieloletnie ramy finansowe. Wskutek zabiegów eurodeputowanych możliwe będzie przesuwanie z roku na rok części niewykorzystanych środków, aby zapewnić możliwie pełne wykorzystanie tych pieniędzy; dotychczas niewykorzystane pieniądze wracały do budżetów krajów UE. Przyspieszono też wydatki na cele związane z poprawą sytuacji młodych Europejczyków na rynku pracy, z badaniami naukowymi, wsparciem dla młodzieży (m. in. pro-

gram Erasmus) oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw.

— To, co jest ważne dla nas, to to, że więcej środków unijnych przeznaczony się w przyszłości na rozwój regionalny, wiadomo, że w państwie rozwój poszczególnych regionów musi być wyrównany — mówi Waldemar Tomaszewski. We wtorek w Strasburgu odbyło się również głosowanie o przyznanie środków na zamknięcie elektrowni atomowej w Ignalinie w nowej finansowej perspektywie. Na jej zamknięcie przeznaczony się w latach 2014-2020 ponad 450 mln euro (1,533 mld litów). Przewiduje się, że zamknięcie atomówki w Ignalinie będzie finansowane również po 2020 r. — do planowanego zamknięcia w 2029 r.

— Przyznanie środków na zamknięcie elektrowni to również jest pozytywny moment dla Litwy, gdyż elektrownia nie pracuje, a są potrzebne pieniądze na jej zamknięcie. Na zamknięcie elektrowni przyznano nawet więcej środków, poprzednio było przewidziane 229 mln euro. Najważniejsze jest, by środki zostały racjonalnie wykorzystane. 450,818 mln euro to wielkie pieniądze, przed Litwą stoi poważne zadanie. Trzeba również uważnie pilnować aby te pieniądze nie zostały zdefraudowane — zaznaczył europoseł Tomaszewski.

Rozważana też była pomoc dla Bułgarii i Słowacji na zamknięcie reaktorów jądrowych. □

Anna Pieszko

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA



Popisy lotników podczas międzynarodowej wystawy lotniczo-kosmicznej „Dubai Airshow 2013”

Fot. EPA-ELTA

KOMENTARZ DNIA

O jednej liczbie zapomniano...

Przed kilkoma dniami na ścianie wileńskiego Ratusza została umocowana tablica informująca, że w roku 2009 Wilno było „Stolicą kultury europejskiej”. Wtedy to odbyło się jakoby 1 500 imprez, które odwiedziło ponad 1,5 miliona osób.

Właściwie to świetnie, że tablica o tych imprezach przypomina, bo wilnianie to chyba nie, a jeżeli pamiętają, to z innej strony. A mianowicie, że każdy prawie projekt, jaki się odbył w ramach tego przedsięwzięcia, trafiał do analizy prokuratury z najzwyczajszej racji, że... pieniądze ulatniały się jak kamfora. I nikt nie wie po dziś dzień, ile kosztował nam ten zaszczytny tytuł. Początkowo była mowa o 25 milionach z budżetu państwowego plus 5 milionów z samorządu. Ale pieniędzy ciągle brakowało. Lecz niestety po trzech prawie latach badania Prokuratura Generalna sprawę umorzyła. Komitet organizacyjny VEKS powołany do zarządzania został z zarzutów oczyszczony.

Po europejskiej kulturze pozostały rdzawe rury nad Wilią, określane jako rzeźby współczesne (każda kosztujące po 300 tysięcy litów) no i... noworoczny fajerwerk, który prawdopodobnie kosztował ponad 2 miliony litów. Zresztą, kto wie, ile to pieniędzy wyleciało w powietrze.

Dobrze, że tablica pamiątkowa przypomina, że u nas kultura europejska jakoby wtedy gościła. Tylko bardzo szkoda, że nie ma tu jednej jedynej liczby: ile to kosztowało podatnika?

Helena Gładkowska

CYTAT DNIA

„Nie będą trwonione żadne miliony, tylko wreszcie efektywnie wykorzystane. Cena prądu nie wzrośnie, a użytkownikom domowym nawet nieco się zmniejszy”

— w wywiadzie dla radia LRT we wtorek, 19 listopada, powiedział premier Algirdas Butkevicius.

LICZBA DNIA

17 takie miejsce na świecie zajmuje Litwa pod względem gotowości do zmian — poczynając od klęsk żywiołowych, a kończąc nowymi tendencjami

„Największy smutek ogarnia bliskich po śmierci Ukochanej Osoby i bardzo boli, że tak szybko i niespodziewanie odchodzą Ci, których kochamy”.



Podzielamy ból i smutek oraz składamy wyrazy głębokiego i szczerzego współczucia

Teresie Grudinskiej oraz Dawidowi i Kamili z powodu nagłej śmierci Ukochanego Męża i Ojca.

Dyrekcja oraz grono pedagogiczne Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach

KRÓTKO

Otwarto kolejny odcinek obwodnicy

19 listopada w południe w Wilnie otwarto kolejny odcinek zachodniej obwodnicy. W ramach II etapu budowy obwodnicy został przełożony nowy odcinek drogi o długości 2 km 840 metrów, wybudowano dwa skrzyżowania, dwa wiadukty, dokonano remontu dróg łączących obwodnicę z ulicami Asanavičiūtės i Pilaitės. Zachodnia obwodnica Wilna poprowadzi z Lazdynai omijając Karolinki i Pilaitė, przez Justyniszki w kierunku szosy wilkomierskiej.

Lekarze będą deklarować majątek



Służba ds. Badań Specjalnych (STT) przygotowała odpowiedni projekt ustawy, który przewiduje składanie deklaracji majątkowych przez lekarzy. Zdaniem służby taki zapis jest potrzebny, ponieważ sektor zdrowia jest jednym z najbardziej skorumpowanych na Litwie. Pomysłodawcy są przekonani, że w ten sposób uda się prześledzić, z jakich źródeł pochodzi majątek osoby. Romualdas Gylys z STT wytłumaczył, że lekarze łąpówki biorą nie tylko od pacjentów, ale również od spółek prywatnych, m. in. farmaceutycznych.

Konsulat honorowy Litwy w Dniepropietrowsku

18 listopada, w trzecim pod względem wielkości mieście Ukrainy oraz jednym z ośrodków przemysłowych i finansowych — Dniepropietrowsku — otwarto już siódmy konsulat honorowy Litwy na Ukrainie.

2G — Graužinienė contra Grybauskaitė

ze str. 1 »

Dziś na firmamencie litewskiej polityki gwiazda tandemu 2K już dawno przygasła. W jej miejsce weszła supernowa G2: Grybauskaitė-Graužinienė.

Jeśli jednak w przypadku 2K chodziło o współpracę dwóch diametralnie odmiennych ideologicznie postaci politycznych, to tandem G2 powstał z ostrej rywalizacji również dwóch odmiennych osób. Dziś nie ma już dnia, żeby media nie pisały o tym jak „dokopują” słownie sobie nawzajem prezydent Dalia Grybauskaitė i przewodnicząca Sejmu Loreta Graužinienė.

Zachowanie Graužinienė, która dopiero od niedawna pełni rolę szefowej parlamentu, jej koledzy z Partii Pracy tłumaczą dziecinny usprawiedliwieniem „bo tamta pierwsza zaczęła”. Chodzi im o historię dokładnie sprzed roku, kiedy prezydent Grybauskaitė odrzuciła kandydaturę Graužinienė na ministra, wytykając jej, że nie zna języka angielskiego, co w przekonaniu prezydent było konieczne wobec przyszłego przewodnictwa Litwy w Unii Europejskiej.

Dziś, niczym stosując się do angielskiego przysłowia „zemsta najlepiej smakuje na zimno”, to Graužinienė mianuje siebie „przywódczynią państwa” i krytykuje prezydent wytykając jej arogancję, buńczuczność i zamaszki dyktatorskie. Grozi też impeachmentem.

Grybauskaitė, przynajmniej na razie, stara się nie wdawać się w słowną wojnę z przewodniczącą Sejmu, ale w odwecie jej rewanzuje się działaniem — blokuje inicjatywę Graužinienė odwołania prokuratora generalnego, czy też wyprzedza zapowiedzianą przez nią inicjatywę ustawodawczą w obronie pracy dziennikarskiej po skandalicznej historii nacisków służb specjal-

nych na dziennikarzy o ujawnienie ich źródeł informacji.

Przewodnicząca Sejmu w działaniach też nie pozostaje dłużna — wczoraj, 19 listopada, Sejm właśnie odrzucił prośbę prezydent o przyjęcie jej nowelizacji w trybie pilnym. Projekt prezydenckich poprawek w obronie dziennikarzy trafił do komitetów, a jego drugie czytanie odroczone aż do wiosny.

Relacje między prezydent i przewodniczącą Sejmu niepozornie wyglądają na zwykłą kłótnię zwaśnionych kobiet, tyle że zajmujących najwyższe urzędy w państwie. Tymczasem politolodzy dopatrują się w rywalizacji Graužinienė i Grybauskaitė głębokiego podtekstu politycznego, którego celem są przyszłoroczne wybory prezydenckie — przekonany jest w tym politolog Bernardas Ivanovas. Jego zdaniem, Graužinienė jest politycznym taranem, którego celem jest zniszczenie do wyborów prezydenckich obecnie wysokich rankingów Grybauskaitė. Politolog uważa jednak, że dalsza eskalacja wojny tandemu 2G będzie zależała od tego, czy koalicja rządząca w końcu dogada się ws. wystawienia wspólnego kontrkandydata obecnej prezydent, czy też odpuści sobie prezydencką kampanię ograniczając się jedynie do formalnego udziału w wyborach. W drugim przypadku, jak przypuszcza Ivanovas, Graužinienė powinna spuścić z tonu i usunąć się w cień.

Tymczasem inni eksperci prognozują przewodniczącej Sejmu inną przyszłość. W ich ocenie, niepozabawiona politycznych ambicji Graužinienė może zbudować mocną pozycję i z trzeciej po prezydent i premierze osoby w państwie stać się drugą, albo nawet dzielić z prezydent pierwszą pozycję. Nie wyklucza się też, że jeśli Graužinienė uda

się zbudować sobie silną pozycję, to zamieni ona Artūrasa Paulauskasa na pozycji kandydata Partii Pracy (laburzyści) w przyszłorocznych wyborach prezydenckich.

Na razie wszystko wskazuje na to, że przewodniczącej Sejmu udaje się skutecznie wspinać się na szczyty rankingów. Z drugiej dziesiątki sprzed miesiąca weszła ona na 5. pozycję w rankingu polityków obdarzonych największym zaufaniem społeczeństwa. Na szczycie tego rankingu od wielu lat króluje prezydent Dalia Grybauskaitė. Od niedawna jednak nie jest ona wyraźnym faworytem zbliżających się wyborów prezydenckich. Jeśli bowiem jeszcze przed kilkoma miesiącami ponad 50 proc. ankietowanych ws. preferencji wyborczych wskazywało na Grybauskaitė, co dawałoby jej zwycięstwo już w pierwszej turze wyborów, do dziś liczba głosów poparcia dla niej spadła do nieco ponad 35 proc.

Sugeruje to zaciętą walkę w przyszłorocznej kampanii prezydenckiej. W przygotowaniach do niej obecna prezydent wzmocnia swoją służbę prasową zatrudniając do niej znanych dziennikarzy i fotoreporterów. Również Loreta Graužinienė poszerza etaty swoich doradców. Ostatnio na tym stanowisku zatrudniła byłego szefa wileńskiej policji Sigitasa Metelį. Taka polityka kadrowa dwóch najważniejszych w państwie pań przypomina prężenie mięśni dwóch pięściarzy wagi ciężkiej przed ich decydującym starciem, którego kolejna runda nastąpi już niebawem, kiedy po Nowym Roku skończy się litewskie przewodnictwo w Unii, co dziś w dużym stopniu dyscyplinuje zachowanie polityków. Po Nowym Roku ich zachowanie się będzie wyznaczała już trwająca kampania prezydencka. □

Stanisław Tarasiewicz

Litwa krajem „emeryckim”...

Demograficzna sytuacja Litwy jest dramatyczna, a będzie jeszcze gorsza, kiedy pokolenie wyżu powojennego zacznie odchodzić na emerytury.

Wplywa na to wzrost emigracji za chlebem — najczęściej osób młodych i wykształconych oraz wzrost liczby emerytów.

Według danych Departamentu Statystyki, w kraju jest więcej seniorów niż dzieci do 15 lat. W całej Litwie z 60 samorządów Litwy, tylko w rejonach wileńskim i kłajpedzkim dzieci do 15 lat jest więcej niż osób pobierających emerytury. W rejonie wileńskim mieszka 18,3 proc. dzieci do 15 lat, a osób w wieku emerytalnym — 17,5 proc. W rejonie kłajpedzkim dzieci stanowią 18,5 proc., a seniorzy — 18,4 proc.

— Rejon wileński ciągle się rozwija. Coraz więcej młodych małżeństw decyduje się zamieszkać na stałe poza Wilnem. Dlatego też jest tu więcej dzieci. Wiadomo, że mieszkać blisko stolicy to prestiż. Mieszkańcy rejonu wileńskiego mają wszędzie blisko. Łatwiej o przedszkole, głównie w okolicach dużych miast. Osobiście uważam, że w tym rejonie nadal będzie wzrastać liczba dzieci. Dużo młodzieży emigruje z małych miasteczek i właśnie w rejonie wileńskim decydują się na zakładanie rodzin — powiedział „Kurierowi” Apolonijus Žilys, doktorant socjologii na Uniwersytecie Vytautasa Wielkiego.

Jak powiedział, rejon kłajpedzki jest coraz atrakcyjniejszy dla ludzi młodych i zamożnych.

— Coraz częściej młode rodziny chcą mieszkać w pobliżu morza. Sprzyjają temu przyroda nadmorska, możliwość zatrudnienia oraz wysoki standard życia. Dlatego też młodzi z miasta przenoszą się do rejonu kłajpedzkiego — powiedział Apolonijus Žilys.

Na początku 2013 roku na Litwie mieszkało 2,972 mln osób. Najwięcej — 61,7 proc. — to osoby w wieku produkcyjnym, 22,4 proc. — emeryci, 15,8 proc. — dzieci do 15 roku życia.

— Rejon wileński jest bardzo atrakcyjny dla młodych rodzin. Coraz częściej młode małżeństwa decydują się na wspólne zamieszkanie w domu z rodzicami lub budują własne domy i mieszkają



Wkrótce może być tak, że w miasteczkach będą mieszkali sami emeryci

Fot. Marian Paluszkiwicz

samodzielnie. Zauważyliśmy, że coraz więcej młodych ludzi buduje się w Awizeniach, Rzeszy, Zujunach. Właśnie dlatego mamy więcej dzieci do 15 lat, niż osób w wieku emerytalnym — powiedziała „Kurierowi” Stefania Stankiewicz, kierownik wydziału opieki socjalnej.

Jak powiedziała, to już przeszłość, gdy nikt nie chciał mieszkać na prowincji. Teraz chętnych jest bardzo wielu. Ludzie coraz częściej budują się na działkach, zwłaszcza osoby młode. W całym rejonie wileńskim jest około 300 spółek działkowych.

— Oczywiście, jest bardzo ważne, że rejon wileński jest blisko stolicy. Dlatego też ludzie tu mieszkający mogą pracować i uczyć się w mie-

ście — dodała Stefania Stankiewicz.

Młodzi ludzie opuszczają wieś i małe miasteczka, żeby się kształcić, zakładać rodziny i szukać pracy.

— Dane Departamentu Statystyki zupełnie mnie nie zdziwiły. Młodzież zaraz po szkole wyjeżdża do dużych ośrodków, by szukać dla siebie szansy, studiować, pracować. Na całym świecie są tysiące takich małych miasteczek, z

których młodzi wyjeżdżają za lepszą przyszłością. Jednym z takich miasteczek jest właśnie Ignalina — powiedział „Kurierowi” Bronis Ropė, mer rejonu ignalińskiego.

Mer zaznaczył, że władza nic nie robi, żeby zatrzymać młodzież na wsi lub w małych miasteczkach.

— Ludzie młodzi twierdzą, że w małych miasteczkach nie ma przyszłości. Niestety, mają rację, no bo brak pracy, brak wyższych uczelni. Dlatego młodzież emigruje nie tylko do stolicy, ale i za granicę. Władza powinna pomyśleć, jak zatrzymać młodzież. Wkrótce może być tak, że w miasteczkach będą mieszkali sami emeryci — powiedział Bronis Ropė. □

Honorata Adamowicz

KRÓTKO

Przetargi prywatnych przewoźników w Wilnie



W oficjalnym wydaniu informacyjnym UE już ogłoszono przetargi na prywatnych przewoźników pasażerów w Wilnie.

W roku 2014, po ogłoszeniu przetargów z prywatnymi przewoźnikami, z ich zwycięzcami zostaną zawarte długoterminowe umowy. Będą oni mogli przewozić pasażerów w Wilnie w ciągu siedmiu lat z możliwością przedłużenia umów.

W ręce prywatnych przewoźników zamierza się oddać pięć linii autobusowych.

Zatwierdzono program „Erasmus+”

Parlament Europejski we wtorek, 19 listopada, znaczną większością głosów zatwierdził program wspierania oświaty „Erasmus+”, umożliwiający studentom, nauczycielom i pracownikom naukę bądź staż w innych państwach unijnych.

Ten program połączy wszystkie obecne unijne programy wspierające oświatę i edukację. Na program „Erasmus+” w latach 2014-2020 przeznaczono 14,7 mld euro. Zgodnie z planem te środki umożliwią ponad 4 milionom osób studia i staże zagraniczne.

Unikatowy statek badań naukowych

W grudniu przyszłego roku Litwa będzie miała nowoczesny statek badań naukowych. W poniedziałek, 18 listopada, w Zachodniej Stoczni Bałtyckiej odbyła się uroczystość inauguracyjna budowę statku naukowo-badawczego Uniwersytetu Kłajpedzkiego.

KRONIKA KRYMINALNA

Kobieta i dziecko ofiarami pożaru

W poniedziałek, 18 listopada, pożar w drewnianym domu poparzył kobietę i dziecko.

O pożarze w miasteczku Žemaičių Naumiestis (rej. szawelski) na ul. Klaipėdos poinformowano o godz. 11.54. Pożar wybuchł w drewnianym domu, zamieszkałym przez kilka rodzin.

Kradzież w domu europościa Balčytisa



W poniedziałek w Wilnie dokonano kradzieży z domu europarlamentarzysty Zigmantasa Balčytisa. Dom socjaldemokraty przy ul. Žirgo został okradziony około godz. 16.30, gdy Balčytis był w drodze do Strasburga. Do domu polityka złodzieje wtargnęli przez balkon, zadziałał alarm. Straty nie są dokładnie znane.

Zraniony strzałem z pistoletu

W rejonie kowieńskim w poniedziałek, 18 listopada, wieczorem strzałem z pistoletu zraniono człowieka.

Do incydentu doszło około godz. 23. 15 w miejscowości Ringaudai, na podwórzu domu przy ul. Sakalų. Podczas konfliktu 60-letni A. R. strzałem z pistoletu skaleczył nietrzeźwego rówieśnika S. G.

Poszkodowanego z ranami postrzałowymi ręki i nogi hospitalizowano. A. R. przesłuchano i zarekwirowano jego broń.

W mercedesie uchodźcy z Gruzji

Na granicy z Białorusią litewska straż graniczna zatrzymała dwóch Gruzinów, którzy nielegalnie dostali się na Litwę. Zatrzymano również przewożącego ich zamieszkałego w Wilnie kierowcę.

Wnocy z soboty na niedzielę, 17 listopada, funkcjonariusze wywiadu kryminalnego Jednostki Orańskiej na terenie wsi Kaziukoniai (rej. orański) nieopodal granicy z Białorusią zatrzymali do kontroli samochód Mercedes Benz E 200 z litewską numeracją, prowadzony przez 39-letniego wilnianina. Razem z nim jechali obywatele Gruzji w wieku 23 i 24 lat.

Ich paszporty nie potwierdzały legalnego wjazdu na Litwę.

Gdy się rozjaśniło, pogranicznicy zaczęli szukać śladów prowadzących z Białorusi. Na pasie kontrolnym znaleźli ślady obuwia dwóch osób, prowadzące przez granicę białorusko-litewską.

Na miejsce incydentu przybył kynolog Służby Ochrony Granicy Państwowej (SOGP) z czteroletnim służbowym owczarkiem belgijskim, Orso.

Zatrzymano poszukiwanego na Łotwie lexusa

W punkcie Raigardas druskiennicy pogranicznicy zatrzymali prowadzony przez obywatela Rosji samochód Lexus RX 35, poszukiwany przez łotewskich funkcjonariuszy.

W poniedziałek, 18 listopada, funkcjonariusze strażnicy druskiennickiej, należącej do Jednostki Orańskiej Służby Ochrony Granicy Państwowej (SOGP), sprawdzili dokumenty przejeżdżającego przez punkt kontrolny Raigardas z Białorusi na Litwę samochodu Lexus RX 350 (rok prod. 2006) z rejestracją białoruską, prowadzonego przez 40-letniego obywatela Rosji. Pogranicznicy ustalili, że ten samochód jako nielegalnie przywłaszczony od lutego br. i był poszukiwany na Łotwie.



W tym roku litewscy pogranicznicy łącznie zatrzymali 151 uchodźców z Gruzji

Fot. VSAT

Pies z miejsca trafił na ślady naruszczeni i podążył nimi sześć kilometrów w głąb Litwy. Na skrzyżowaniu dróg obok wsi Pąžuolė ślady znikły. W lesie nieopodal tego skrzyżowania owczarek znalazł mokrą odzież i obuwie dwojga ludzi.

Uchodźcy przedostający się z Białorusi na Litwę nierzadko mają ze sobą czystą odzież. Na Litwie przebijają się, wyrzuca-

jąc odzież brudną lub zmoczoną podczas przekraczania granicy.

Funkcjonariusze w związku z nielegalnym przekroczeniem granicy wszczęli postępowanie dowodowe, zatrzymanych Gruzinów umieścili w areszcie, a kierowcę z Wilna po przesłuchaniu zwolnili.

W tym roku litewscy pogranicznicy łącznie zatrzymali 151 uchodźców z Gruzji. □

W związku z powyższym wszczęto postępowanie dowodowe. Lexus RX350 przechowuje strażnica druskiennicka. Jego kierowcę zwolniono.

W tym roku ogółem straż graniczna zatrzymała 87 samochodów, które przypuszczalnie zostały skradzione. Najwięcej ich — 40 — zatrzymano na granicy z Białorusią. □



W tym roku ogółem straż graniczna zatrzymała 87 samochodów, które przypuszczalnie zostały skradzione

Fot. VSAT

Nawałnice i powodzie na Sardynii

Do 17 wzrosła liczba ofiar śmiertelnych nawałnic, które przeszły w poniedziałek nad Sardynią i wywołały lokalne powodzie. Rekordowym ulewom towarzyszyła wichura, nazwana „cyklonem Kleopatra”. Włoski rząd ogłosił na wyspie stan kryzysowy. Rząd od razu wyasygnował 20 mln euro na najpilniejszą pomoc. Nie ma jeszcze ostatecznego bilansu ofiar.

To żywioł, jakiego jeszcze na Sardynii nie było, informują lokalne władze. Ekipy ratunkowe obecne w wielu rejonach wyspy odkryły wraz z nadejściem świtu ogromną skalę zniszczeń.

Oberwanie chmury rozpoczęło się w północno-wschodniej części Sardynii, a następnie rozprzestrzeniło się na inne obszary wyspy. Pierwszą ofiarą śmiertelną była 64-letnia kobieta, którą w poniedziałek znaleziono w zalanym domu w rejonie miasta Oristano, gdzie zniszczenia są największe. Ewakuowano tam około 800 osób.

W rejonie miejscowości Arzachena w prowincji Olbia we wtorek nad ranem znaleziono w zalanej suterenie ciała czteroosobowej brazylijskiej rodziny, w tym dwojga dzieci.

W Torpe, w prowincji Nuoro,

w zalanym domu zginęła 90-letnia kobieta. W rezultacie zawalenia się mostu w Dorgali, w tym samym rejonie, zginął policjant eskortujący karetkę pogotowia.

Koło Olbii w małym samochodzie porwanym przez masy wody zginęły matka i córka.

Trzy osoby straciły życie w małym furgonie, pod którym zawalił się nim most na drodze między Olbią a Tempio.

Prędkość wiatru w wielu miejscach przekraczała 100 kilometrów na godzinę. To nie były ulewy, ale bomby wodne, zaznaczają media. Potwierdza to włoska Obrona Cywilna. Ogłosiła, że w najbardziej dotkniętych

żywołem miejscach w czasie doby spadło tyle deszczu, ile w ciągu pół roku — 450 milimetrów.

Zniszczenia są trudne do oszacowania, a komunikacja na Sardynii oraz między wyspą a stałym lądem została częściowo sparaliżowana. W wielu miejscach przerwane zostały dostawy energii elektrycznej.

Premier Włoch Enrico Letta powiedział, że to, co wydarzyło się na Sardynii, to tragedia narodowa. Na nadzwyczajnym posiedzeniu jego gabinet ogłosił stan kryzysowy, by natychmiast uruchomić przekazanie funduszy na pomoc dla regionu. ◻



Zniszczenia są trudne do oszacowania, a komunikacja na Sardynii oraz między wyspą a stałym lądem została sparaliżowana Fot. ELTA

Skonfiskowano 2,3 tony konopi

Albańska policja skonfiskowała w ciągu ostatnich czterech dni 2,3 ton konopi indyjskich przeznaczonych na rynek włoski i grecki oraz aresztowała trzy osoby pod zarzutem udziału w handlu narkotykami.

Konfiskaty były rezultatem licznych operacji przeprowadzonych między czwartkiem a niedzielą w różnych częściach kraju.

Około 700 kg konopi w plastikowych workach przejęto w nocy z soboty na niedzielę w Sarandzie i Gjirokastrze; był to towar przeznaczony do przemysłu do Grecji.

W sobotę policja portowa we Wlorze przejęła co najmniej 850 kg konopi pochodzących z Lazarat w obwodzie Gjirokastra.

W rejonie wsi Lazarat leżą według policji największe plantacje konopi w Albanii dostarczające rocznie 900 ton ziela, którego wartość według cen detalicznych w Europie i na Bliskim Wschodzie szacowana jest na ok. 4,5 mld euro.

Rejon Lazarat praktycznie pozostaje poza kontrolą władz, które obawiają się krwawych starć z mieszkań-

cami i uzbrojonymi handlarzami narkotyków, grożącymi odwetem za działania policji.

W czwartek i piątek policja albańska skonfiskowała natomiast ok. 770 kg konopi z rozrzuconych upraw w Elbasan w środkowej Albanii i Zall-Bastar w pobliżu Tirany.

Pomimo wysiłków policji, która podaje, że co roku niszczy około 90-120 tys. krzaków konopi, według międzynarodowych ekspertów w Albanii nadal całe rejon upraw pozostają poza kontrolą władz. ◻

KRÓTKO

Egzekucja skazanych za „terroryzm”

Irackie władze w poniedziałek, 18 listopada, wykonały egzekucje na 12 skazanych za „terroryzm”. Wyroki śmierci wykonano mimo międzynarodowych apeli o zaprzestanie egzekucji. W tym roku w Iraku karę śmierci wykonano na co najmniej 144 osobach, podczas gdy w 2012 roku przeprowadzono 129 egzekucji. Wykonanie kary śmierci w Iraku następuje zazwyczaj przez powieszenie.

Protesty pracowników odzieżówki

Kilka tysięcy osób zatrudnionych w zakładach odzieżowych demonstrowało w poniedziałek, 18 listopada, przeciwko nowym płacom minimalnym. W wyniku protestów 140 fabryk tego dnia stanęło w Bangladeszu.

Do gwałtownych zajęć doszło w Ashulii pod stołeczną Dhaką, gdzie znajduje się wiele zakładów tekstylnych znanych zachodnich firm, oraz w Gazipur na północ od stolicy.

Zamach w Bejrucie

Co najmniej 23 osoby zginęły, a 146 zostało rannych w podwójnym zamachu w Bejrucie, wymierzonym najprawdopodobniej w ambasadę Iranu, podało we wtorek Ministerstwo Zdrowia Libanu. Zginął attache kulturalny placówki.

Eksplodzie poważnie uszkodziły kilka budynków, jednak według Reutera silnie ufortyfikowany, trzykondygnacyjny budynek ambasady został zniszczony w stosunkowo niewielkim stopniu. W ogniu stanęły zaparkowane w pobliżu samochody, a siła eksplozji była tak wielka, że odpadły fasady niektórych budynków i drzewa zostały powyrywane z korzeniami.

Stronę przygotowano na podstawie inf. BNS i PAP

SPRINTEM

Osobna liga dla Bayernu i Borussia



Wyłączenie z Bundesligi Bayernu Monachium i Borussia Dortmund zaproponował były reprezentant Niemiec i trener Felix Magath. Jego zdaniem oba kluby prezentują tak wysoki poziom, że konieczne wydaje się stworzenie dla nich i innych specjalnej ligi. Uważa, iż jest już praktyką, że ton rywalizacji w Lidze Mistrzów nadają drużyny z Anglii, Niemiec, Hiszpanii i Włoch, dominujące w swoich krajach, a czołową trójkę w Niemczech tworzą Bayern, Borussia Dortmund i Bayer Leverkusen.

Soczi — szef rosyjskiego sportu przestrzega

Na 81 dni przed rozpoczęciem 22. Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi szef rosyjskiego sportu Witalij Mutko ostrzegł przed nadmiernymi aspiracjami medalowymi reprezentantów gospodarzy. „Bardzo dobrym wynikiem będzie czwarte-piąte miejsce w tabeli medalowej. Jeśli natomiast nasi sportowcy postarają się wznieść na wyżyny umiejętności i zajmą trzecią lokatę w pierwszych zimowych igrzyskach na ziemi rosyjskiej, będzie to jeszcze większy powód do dumy” — powiedział Mutko.

Mołdawia — Litwa 1:1 w meczu towarzyskim

Mołdawia zremisowała z Litwą 1:1 (0:1) w towarzyskim meczu piłkarskim, który odbył się w Kiszyniowie. Reprezentacja gospodarzy rywalizowała niedawno z Polską w eliminacjach mistrzostw świata i zajęła w grupie H piąte miejsce, dwa punkty za biało-czerwonymi.

Falstart selekcjonera

Ponad czterdzieści tysięcy widzów przyszło we Wrocławiu zobaczyć debiut nowego selekcjonera piłkarskiej reprezentacji Polski Adama Nawalki. Po meczu, przegranym 0:2 ze Słowacją, urządzili drużynie narodowej prawdziwy koncert gwizdów.

Po nieudanych kwalifikacjach do brazylijskiego mundialu prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej Zbigniew Boniek zdymisjonował selekcjonera Waldemara Fornalika. Na jego miejsce powołał Adama Nawalkę, swojego kolegę z czasów wspólnej gry w reprezentacji w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku, a ostatnio wysoko ocenianego trenera Górnika Zabrze. Nawalka dostał jasno sprecyzowane zadanie. Ma awansować z reprezentacją do finałów EURO 2016, których kwalifikacje rozpoczną się jesienią przyszłego roku. Po swoim debiucie wie, że przed nim bardzo daleka droga. Pocięczać może się chyba tylko jednym. Powinno być lepiej, bo wydaje się, że gorzej niż przeciwko przeciętnej Słowacji zagrać raczej nie można.

Nawalka słusznie zdiagnozował, że największym problemem kadry jest linia obrony i podjął ryzyko skonstruowania jej w zupełnie nowym składzie, opartym na graczach z polskiej ligi. Już po pierwszych 45 minutach wrocławskiego meczu musiał jednak wiedzieć, że eksperyment zupełnie się nie udał. Przeciw Słowakom cały zespół grał słabo, ale obrońcy wręcz katastrofalnie i gdyby nie Artur Boruc w bramce przegrywalibyśmy do przerwy nie dwa, a co najmniej cztery do zera. Słowacy po pół godzinie jako takiej jeszcze naszej gry wjechali do polskiej bramki niczym Brazylijczycy, a kilka minut później podwyższyli gdy obrońcy rozstąpili się wręcz zapraszając w pole karne przebo-

jowego Roberta Maka. Kiksy popołnione przy tych akcjach przez Marcina Kamińskiego, Pawła Olkowskiego czy Artura Jędrzejczyka będą pewnie przebojami „youtube’a”, ale kibicom we Wrocławiu do śmiechu wcale nie było. Najpierw zaczęli buczeć, potem gwizdać, a końcu nawet dopingować Słowaków gromkim „jeszcze jeden”.

— Kibic płaci i ma prawo wymagać — odniósł się do tej sytuacji po meczu Jakub Błaszczykowski, kapitan reprezentacji. — Możemy skulić głowy i ciężko pracować. Też chciałbym widzieć polską reprezentację wygrywającą, więc po ostatnich wynikach nie dziwię się kibicom, że są sfrustrowani.

A sfrustrowani byli nie tylko kiepską grą obrońców, ale i niewiele lepszą formacją

musimy przyjąć tak, jak to wyglądało — ocenił spotkanie na pomeczowej konferencji prasowej Adam Nawalka. — Można powiedzieć, że próbowaliśmy różnego ustawienia. Było trochę eksperymentów po to, żeby za pół roku mieć gotowy zestaw i nie popełniać takich błędów w grze obronnej. Wyciągamy wnioski, jest nam przykro, jesteśmy źli na siebie, ale ta złość pozwoli, żeby z jeszcze większą determinacją podjąć to wyzwanie.

Szansa na rehabilitację nastąpi bardzo szybko. Już dziś wieczorem w kolejnym towarzyskim meczu w Poznaniu, Polacy zmierzą się z Irlandią. Trener zapowiedział, że w składzie nastąpi sporo zmian. Jak stwierdził po to powołał bardzo szeroką ka-



Nowy selekcjoner piłkarskiej reprezentacji Polski Adam Nawalka dostał jasno sprecyzowane zadanie **Fot. archiwum**

ofensywnych. Kilka indywidualnych prób po przerwie w wykonaniu Jakuba Błaszczykowskiego i Waldemara Soboty to było wszystko, na co było stać we Wrocławiu polską reprezentację. Znowu odcięty od podań był nasz największy as atutowy Robert Lewandowski, który nie miał ani jednej okazji do zmiany niekorzystnego wyniku.

— Wszyscy wyobrażaliśmy to sobie inaczej, natomiast

drę na swoje pierwsze zgrupowanie by mieć szansę przyjrzeć się jak najszerzszemu gronu zawodników. Obronę stworzy prawdopodobnie całkiem nowa czwórka graczy, za nimi w bramce stanie Wojciech Szczęsny. Trener eksperymentować i próbować zamierza do maja. Później chce mieć już gotowy zespół na kwalifikacje EURO. **☐**

Specjalnie dla „Kuriera” Jarosław Tomczyk, Wrocław

Lance Armstrong oskarża byłego szefa UCI

Lance Armstrong oświadczył, że w 1999 roku ówczesny prezydent Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI) Hein Verbruggen pomógł mu w zatuszowaniu afery dopingowej.

Amerykański kolarz odniósł wówczas pierwsze z siedmiu zwycięstw w Tour de France, ale w jednym z testów antydopingowych wykryto u niego ślady kortykoidu. Aby ukryć ten fakt — jak twierdzi Armstrong — Verbruggen zgodził się na antydatowanie certyfikatu medycznego pozwalającego na stosowanie specyfiku zawierającego zabroniony środek.

„Nie wyobrażajcie sobie, że będę kogoś osłaniać, po tym w jaki sposób mnie potraktowano. Nie odczuwam wobec tych ludzi żadnej lojalności. Podczas najbliższych przesłuchań powiem wszystko, co ludzie chcą wiedzieć. Nie będę kłamać, aby chronić innych. Nienawidzę ich. Rzucili mnie na pastwę losu, więc skończę z nimi” — dodał Amerykanin.

Verbruggen, szef UCI w latach 1991-2005, został zaata-



„Nie będę kłamać, aby chronić innych. Rzucili mnie na pastwę losu, więc skończę z nimi” — mówił Armstrong **Fot. archiwum**

kowany przez Armstronga w styczniu w głośnym wywiadzie telewizyjnym z Oprah Winfrey, podczas którego kolarz przyznał się, że przyjmował środki dopingowe przed każdym z siedmiu zwycięskich wyścigów Tour de France (1999-2005). Holenderski działacz odrzucił wtedy oskarżenia jako nieprawdziwe.

Kortykoid wykryto w próbce moczu Armstronga 4 lipca 1999 roku po pierwszym etapie Tour de France w Challans. Późniejszy zwycięzca wyścigu

usprawiedliwił jego obecność stosowaniem maści w leczeniu podrażnionej pachwiny. W październiku 2012 roku Armstrong został dożywotnio dyskwalifikowany przez UCI na podstawie raportu Amerykańskiej Agencji Antydopingowej. Jego nazwisko zostało wykreślone z listy zwycięzców Tour de France, musiał również zwrócić brązowy medal igrzysk olimpijskich w 2000 roku w Sydney. Ponadto grożą mu liczne procesy o odszkodowanie od byłych sponsorów. □

Kanadyjki kobiet mogą pojawić się na igrzyskach od 2020 roku

Międzynarodowa Federacja Kajakowa (ICF) stara się o włączenie konkurencji kanadyjskich kobiet do programu olimpijskiego, począwszy od igrzysk w Tokio w 2020 roku. Stosowny projekt uchwalono w miniony weekend w Limie, ale musi go jeszcze zaakceptować MKOl.

ICF chce, by na igrzyskach kobiety rywalizowały w jednokajarkach kanadyjskich zarówno w kajakarstwie górskim (slalom), jak i klasycznym w wyścigu na 200 metrów. Proponowane

zmiany mają na celu zbliżenie się do równego podziału konkurencji między obie płci. Dotychczas zawodniczki mogły walczyć o medale olimpijskie tylko w kajakach, startując w jednej z czterech konkurencji dla „górali” (K1), a od igrzysk w Londynie w czterech z dwunastu w kajakarstwie klasycznym (K1 200 m, K1 500 m, K2 500 m, K4 500 m).

Jeszcze w Pekinie w 2008 roku kobiety walczyły w kajakach „płaskich” tylko o trzy z dwunastu kompletów medali

(K1, K2 i K4 500 m). Wyścigi kanadyjek kobiet nie były dotychczas zbyt popularne, m. in. ze względu na pogląd — w ostatnich latach kwestionowany przez naukowców — że pozycja kłęcząca z jednym wiosłem i w mało stabilnym kanu jest dla pań niewskazana, ponieważ może zdeformować miednicę i tym samym stwarzać ryzyko przy ciężkiej konkurencji kanadyjskich kobiet są rozgrywane na mistrzostwach świata dopiero od 2010 roku i jak dotąd w skromnej obsadzie. □

SPRINTEM

Formuła 1: postój w boksie niżej 2 sekund

W niedzielę podczas Grand Prix USA w Austin odnotował bowiem postój w boksie krótszy niż dwie sekundy. Zmiana opon w bolidzie Australijczyka Marka Webbera na Circuit of the Americas zajęła 1,923 s. Pomiaru dokonano tylko urzędzeniami należącymi do zespołu, nie ma żadnego „zewnętrznego” wyniku potwierdzającego ten czas.

Maraton w Bostonie: dodatkowe miejsca

Organizatorzy Maratonu Bostońskiego po raz kolejny zwiększyli liczbę miejsc w 118. edycji. Zgłaszać mogą się ci, którzy byli poszkodowani w trakcie zamachu bombowego w tegorocznym biegu. Muszą jedynie napisać list motywacyjny. Tekst nie może przekraczać 250 słów i powinien zostać przesłany przez oficjalną stronę biegu. Na początku grudnia specjalnie powołana komisja zadecyduje, kto dostanie możliwość rywalizacji.

Koszykarz Taylor zdobył 109 punktów



Jack Taylor, amerykański koszykarz z drużyny Grinnell College ze stanu Iowa, zdobył 109 punktów w meczu swojego zespołu w trzeciej dywizji ligi NCAA. Po raz drugi osiągnął trzycyfrowy wynik. Do niego należy rekord — 138 pkt. Ustanowił go 20 listopada 2012 roku, poprawiając osiągnięcie z 1954 roku Clarence'a „Bevo” Francisa z Rio Grande College — 113 pkt.

Strony przygotował Witold Janczys

Opinie Czytelników z Internetu

Litewscy nacjonalści atakują samorząd rejonu wileńskiego



Bogdan, Listopad 15, 2013 at 14:13

W Werusowie „ośrodek litewskości”? Znam tę miejscowość, bo w pobliżu miał gospodarstwo mój wuj i u niego spędziłem całą wojnę. Nie słyszałem, aby tam był choć jeden Litwin.

Lubomir, Listopad 16, 2013 at 10:55

I pomyśleć, że Żmudzini, z których wywodzi się większość obecnych litewskich ultrasów, kochali w przeszłości Polskę równie szczerze jak Polacy z Mazowsza czy Śląska. Odrębny język nikogo nie drażnił, jak nie drażni nikogo gwara polskich Kaszubów czy dialekt Sycylii-czyków we Włoszech. Rzecz jasna, za wyjątkiem Niemców o poglądach neonazistowskich lub euronazistowskich. Ci zawsze na bazie języków chcieli budować nowe narody.

xawery, Listopad 15, 2013 at 00:30

Tak jak przewidziałem: konser-

watyści mówili tylko o „możliwości powrotu” do starej ustawy o mniejszościach, a zgłosili własny projekt. Bez specjalnych względów dla innych grup etnicznych niż litewska. Mam nadzieję, że niektórym łuski z oczu spadły.

Pavalkis zniósł Polakom ulgi na maturze z litewskiego

Kmicic, Listopad 17, 2013 at 00:41

Pomoc finansowa państwa polskiego dla Polaków na Litwie jest żałośnie mała. To, co otrzymują, to może wystarczyć na jedną niewielką miejscowość na Wileńszczyźnie. Pomoc polityczna państwa polskiego istnieje wyłącznie symbolicznie, czyli praktycznie nie istnieje poza indywidualnymi — prywatnymi inicjatywami. Jeden Polak, pan Snarski, działając na własną rękę, więcej zrobił dla

Wiliuików w Brukseli niż wszyscy razem wzięwszy. Państwo polskie powinno wspierać Wiliuików i Laudzian co najmniej tak konkretnie jak (niewielkie) państwo węgierskie swoich „kresowian”!!!

Napisy w języku angielskim są jednak zgodne z prawem

Jacek, Listopad 18, 2013 at 18:10

Jak zawsze EFHR znajduje cukiereczki. Gratuluję. Kolejny raz potwierdza się hipokryzja przepisów i nastawienia polityków do pisowni dla mniejszości.

trybuna ludu, Listopad 18, 2013 at 20:37

Takich polskich napisów nikt nie zmusi zdjąć. 100 razy już to pisałem.

Połaniec, Listopad 18, 2013 at 22:51

„Sędzia to taki kuglarz, który ku

wielkiemu zdziwieniu widzów, częstuje z tej samej butelki, raz słodkim raz gorzkim napojem” — nic nie zmieniło się od czasów Cezara Beccarii — tyle tylko, że on żył ponad 200 lat temu. A litewski bezmiar niesprawiedliwości (wymiar sprawiedliwości) osiągnął szczyty! Jest dobrym przykładem na bolszewickie myślenie i stosowanie prawa!

dodam, Listopad 18, 2013 at 22:53

Dodam, że w Wilnie, obok budynku Pałacu Kolejarzy znajduje się restauracja, gruzińska bądź ormiańska, gdzie widnieje napis w języku litewskim i w gruzińskim, bądź ormiańskim. Podwójnych standardów ciąg dalszy.

piotr, Listopad 19, 2013 at 09:26

Co jest wolno panom, innym jest zabronione. To wynika z nienawiści, jaką posiadają oni w stosunku swych sąsiadów, o tym ciągle nam napominają z arogancją i będą to robili ciągle, bo nie umiemy bronić swego honoru!

**EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS
EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
EUROPEAN FOUNDATION OF HUMAN RIGHTS
ЕВРОПЕЙСКИЙ ФОНД ПРАВ ЧЕЛОВЕКА**



Europejska Fundacja Praw Człowieka uprzejmie zaprasza do wzięcia udziału w projekcie kształcenia obywatelskiego wśród polskiej młodzieży na Litwie „Europejczycy, Polacy, Obywatele”.

Ucz się przedmiotu „wiedza o społeczeństwie” w innowacyjny sposób i wygraj nagrody!

- ⇒ Zarejestruj się na stronie <http://wos.efhr.eu>
- ⇒ Wskaż swoją szkołę i nauczyciela z wiedzy o społeczeństwie
- ⇒ Każdy piątek czytaj artykuły w „Kurierze Wileńskim” i każdą środę od godz. 18.00 słuchaj audycji w radiu „Znad Wiliń”

Poznaj swoje prawa oraz problematykę narodu i państwa, dowiedz się jak funkcjonuje system polityczny na Litwie i Unia Europejska, czym jest aktywność społeczna, z jakimi problemami boryka się współczesny człowiek.

Bądź świadomym obywatelem!

10 grudnia rozwiąż test w Internecie i wygraj nagrody rzeczowe!

Wszyscy uczestnicy projektu otrzymają dyplomy

Na was czeka:

- Tablet
- komórka
- iPod
- i inne nagrody



Zakres wiadomości i umiejętności oraz lista źródeł są zamieszczone na stronie

<http://wos.efhr.eu>

Wyróżnione szkoły zostaną uhonorowane dyplomami

Europejska Fundacja Praw Człowieka, ul. Liepkalnio 103, LT-02121 Wilno
tel. + (370) 691 50 822; e-mail: efhr@efhr.eu; skype: EFHR-LT; www.efhr.eu

Internetowy sondaż “Kuriera Wileńskiego”

Czy prezydent Dalia Grybauskaitė będzie drugi raz kandydować?

Tak

76 %

Nie

21 %

Nie mam zdania

3 %

Telefon za kierownicą — pomoc czy zagrożenie?

Spowalnia reakcje i opóźnia refleks. Zaburza percepcję i zmniejsza koncentrację. Usypia zmysły i osłabia przytomność umysłu.

Wielokrotnie zwiększa ryzyko wypadku. Taki wpływ na kierowcę ma nie tylko alkohol. W niczym nie ustępuje mu telefon komórkowy — na drodze może stanowić tak samo duże zagrożenie. By jeździć bezpiecznie, nie trzeba jednak wcale z niego rezygnować.

Badania dowodzą, że kierowcy rozmawiający przez telefon w trakcie jazdy wykazują o 9 proc. wolniejszą reakcję w nagłych sytuacjach, gdzie konieczne jest szybkie hamowanie. Gdy liczą się ułamki sekund, tak spowolniony refleks może mieć decydujące znaczenie. Telefon przy uchu rozprasza kierowcę dużo skuteczniej niż bierne słuchanie radia lub nawet aktywna rozmowa z pasażerem. Czy zatem telefon przed jazdą najlepiej wyciszyć, wyłączyć, schować i o nim zapomnieć? Nic bardziej mylnego. Nie w urzędzeniu tkwi problem — dopiero zaangażowanie w rozmowę obniża czujność i przytomność umysłu.

Nikt chyba nie ma wątpliwości, że telefoniczne rozmowy za kierownicą utrudniają bezpieczne prowadzenie auta. Jednak rzadko kto zdaje sobie sprawę, że ich konsekwencje mogą być tak poważne, jak skutki jazdy pod wpływem alkoholu. Kierowca zajęty konwersacją ma tak samo ograniczoną uwagę i trzeźwość umysłu, jak gdyby prowadził samochód z 0,8 promila we krwi. Dlatego za prowadzenie auta z telefonem w dłoni grożą mandaty rzędu 300 litów.

Samo odebranie telefonu angażuje jednocześnie kilka zmysłów. Odciąga wzrok od kierunku jazdy, wymaga wyboru właściwych przycisków, a przede wszystkim zajmuje słuch — maksymalnie osłabia odbiór ze-



Nikt chyba nie ma wątpliwości, że telefoniczne rozmowy za kierownicą utrudniają bezpieczne prowadzenie auta Fot. archiwum

wewnętrznych bodźców i właściwą ocenę sytuacji na drodze.

To, co technicznie przeszkadza w wykonywaniu drogowych manewrów, to kierowanie jedną ręką i trzymanie telefonu w drugiej. Na tę niedogodność już dawno znaleziono sposób — tryb głośnomówiący ustawić można nawet w starszych modelach telefonów. Wbrew pozorom to jednak nie załatwia sprawy. W rzeczywistości głównym czynnikiem rozpraszającym nie jest trzymanie telefonu w ręce, lecz skupienie uwagi na konwersacji z rozmówcą. Całkowita podzielność uwagi nie jest osiągalna dla ludzkiego umysłu.

Obydwie te czynności wymagają tak zwanego wysiłku uwagowego. Przy ich synchronizacji umysł działa wybiórczo i naprzemiennie — „zongluje” uwagę pomiędzy prowadzeniem auta i prowadzeniem dialogu. Nawet profesjonalne zestawy głośnomówiące nie są więc w tej kwestii wystarczającym rozwiązaniem — ułatwiają jazdę, uwalniając ręce, ale w żaden sposób nie odciążają umysłu. Rozmów w trakcie jazdy nale-

ży zatem bezwzględnie unikać, ale druga skrajność może być równie zgubna w skutkach. W niejednej sytuacji na drodze telefon okazuje się nieocenionym wsparciem. Staje się niezbędny zwłaszcza w przypadku awarii oraz wypadków drogowych, gdy trzeba możliwie najszybciej sprowadzić pomoc i powiadomić organy ratownicze. Inną przydatną funkcją telefonu jest nawigacja online.

Celem nawigacji jest nie tylko wskazywanie kierunku jazdy, ale także wsparcie kierowców: komunikowanie ich o możliwych zagrożeniach, korkach, aktualnych warunkach i utrudnieniach na trasie.

Korzystanie z telefonu w aucie w bezpieczny sposób coraz bardziej ułatwiają liczne aplikacje. Jedno z obecnie dostępnych rozwiązań to instalacja programu, który w czasie jazdy odrzuca połączenia, automatycznie wysyłając do danej osoby wiadomość zwrotną. W telefonach z nadajnikiem GPS można również zainstalować blokadę wykonywania połączeń i pisania SMSów w trakcie prowadzenia auta. □

DOKOŁA KOŁA

Luksusowa wersja A8



Model ten ma wręcz wytworne wnętrze. Wykorzystano w nim skórę anilinową w kolorze Agatha cognac, dostarczaną przez firmę meblarską Poltrona Frau. Dekoracje wykonano z drewna oliwkowego w naturalnym szaro-brązowym kolorze. Ich odcień został dopasowany do granitowo-szarych lamówek, szwów i elementów dekoracyjnych siedzeń.

Podsufitkę wykonano ze śnieżnobiałego materiału Alcantara. Model jest napędzany 6-litrowym silnikiem W12 produkującym 500 KM mocy. Jego produkcja będzie ograniczona do zaledwie 50 egzemplarzy.

Najnowszy Mini Cooper już oficjalnie



Najnowsza generacja małego auta segmentu premium: Mini Coopera ujrzała światło dzienne. Model zwiększył swoje wymiary.

Teraz jest o 98 mm dłuższy, o 44 mm szerszy i o 7 mm wyższy niż poprzednia generacja, a rozstaw osi powiększono o 42 mm do 2495 mm. W efekcie wnętrze stało się bardziej przestronne, a bagażnik, teraz o pojemności 211 litrów, może pomieścić więcej walizek.

Stronę przygotował
Witold Janczys

PO KROPELCE

Pomidory na cholesterol?



Badania pokazują, że niewielkie ilości określonego rodzaju lipidów występujących w jelicie cienkim, mogą odgrywać większą rolę, niż dotychczas sądzono, w podwyższaniu poziomu cholesterolu i tym samym powodując zatkanie tętnic. Pomidory, które stworzone zostały w USA: wytwarzają małe ilości peptyd o nazwie 6F. Naukowcy podali te pomidory myszom i jak się okazało, wzrost „złego” cholesterolu został zahamowany.

To na razie tylko ulepszone pomidory, jednak posiadając już te informacje, być może kolejne badania pozwolą znaleźć drogę do skutecznego leczenia.

Orzechy a rak trzustki

Badania dowodzą, że spożywanie orzechów może wpływać na zmniejszenie ryzyka zachorowania na raka trzustki u kobiet. Udowodniono, że orzechy mogą redukować czynnik ryzyka cukrzycy, który jest także czynnikiem ryzyka raka trzustki.

Multiwitaminy dobre na wszystko?

Witaminy i minerały są skuteczne w zapobieganiu chorób układu krążenia, a nawet raka.

Okazuje się, że stosowanie witamin A, C, E oraz kwasu foliowego, jest właściwą profilaktyką w leczeniu chorób układu krążenia i nowotworów.

Usuwać one z organizmu wolne rodniki i powodują, że nie oddziałują nitrozaminy, czyli związki rakotwórcze zawarte w produktach spożywczych.

Stronę przygotowała
Helena Gładkowska

Ból w klatce piersiowej (1)

Piekący, ostry, kłujący lub tępy — każdy rodzaj bólu w klatce piersiowej wywołuje niepokój. Nie powinniśmy go nigdy ignorować, gdyż może być objawem wielu poważnych chorób. Jak rozpoznać i wyeliminować jego przyczynę?

Stres — czynnik powodujący ból w klatce piersiowej. Ból spowodowany stresem pojawia się zazwyczaj w okolicach przedniej ściany klatki piersiowej, a jego charakter jest zmienny. Raz może być przeszywająco ostry, by za chwilę złagodnieć i przemienić się w tępy ucisk. Jeżeli ból ma zawsze ten sam charakter, jego przyczyn powinno się szukać gdzie indziej.

Przyczyn tych zaburzeń funkcjonowania organizmu należy dopatrywać się w stresie emocjonalnym. Inne objawy, które mogą im towarzyszyć to kołatanie serca, duszność i zaniepokojenie.

Ostry ból kostno-stawowy.

Ból kostno-stawowy występuje dosyć powszechnie w każdej grupie wiekowej. Powodowany jest urazami oraz stanami zapalnymi mostkowo-żebrowymi lub mostkowo-obojczykowymi. Pojawia się w okolicach przedniej ściany klatki piersiowej, a więc w tym samym miejscu, w którym występuje ból wywołany stresem. Można go jednak odróżnić, ponieważ jest miejscowy i ma charakter ciągły — jest zawsze ostry lub gniotący. Wzmaga się przy każdym ruchu klatki piersiowej, w szczególności podczas kaszlu. Jego natężenie zwiększa się również, kiedy dotyka się bolących okolic.

Do czynników, które mogą się przyczynić do jego powstania, należy nadwaga, siedzący tryb życia lub forsowanie organizmu wykańczającymi ćwiczeniami.

Rozwarstwienie aorty. Bólu pojawiającego się przy rozwarstwieniu aorty nie da pomylić się z niczym innym. Pojawia się nagle, jest ostry, rozdzierający i wyjątkowo silny. Obejmuje okolicę przedniej ściany klatki piersiowej, ale może promie-

niować do ramion, szyi, żuchwy, brzucha i biodra. Osoba, u której doszło do rozwarstwienia, może skarżyć się ponadto na trudności w chodzeniu, zawroty głowy oraz wzmożona potliwość. Po zbadaniu tętna, okaże się, że jest ono zbyt szybkie. Do przyczyn rozwarstwienia aorty możemy zaliczyć przede wszystkim nadciśnienie tętnicze, a także zespół Marfana. Również obciążenie genetyczne nie jest bez znaczenia dla tego schorzenia. Najczęściej diagnozowana jest

nadbrzusze. Często towarzyszą mu duszności, nudności lub wymioty. Osoba, która przechodzi zawał, może również zasłabnąć lub stracić przytomność.

Prawdopodobieństwo jego wystąpienia zwiększa otyłość, stres, stosowanie środków antykoncepcyjnych, niewłaściwa dieta oraz picie dużej ilości kawy.

Pęknięcie przelyku. Silny ból pojawiający się bez żadnego ostrzeżenia, nie musi jednak zawsze wskazywać na zawał




Ból spowodowany stresem pojawia się zazwyczaj w okolicach przedniej ściany klatki piersiowej

Fot. archiwum

u mężczyzn pomiędzy 40. a 70. rokiem życia.

Zawał serca. Kolejną bardzo poważną dolegliwością, która objawia się bólami w klatce piersiowej, jest zawał serca. Pojawia się on, gdy ten organ pozostaje niedokrwiony przez dłuższy czas. Ból zazwyczaj trwa powyżej 20-30 minut, jest silny, gniotący, ściskający oraz piekący. Pojawia się zwykle w okolicy mostka, lecz ma charakter rozległy, a nie punktowy, dlatego trudno konkretnie wskazać punkt, z którego promieniuje. Może on objąć również szyję, żuchwę, ramiona, łokcie lub

serca. Jego źródło może tkwić w przerwaniu ciągłości ściany przelyku. Towarzyszą mu wymioty, które pogarszają sytuację i zwiększają dyskomfort poszkodowanego. Osoba, u której do niego doszło, może również skarżyć się na narastającą duszność.

Samoistne pęknięcie przelyku zdarza się rzadko i pojawia się zazwyczaj podczas gwałtownych wymiotów, kaszlu lub drgawek. Nie należy ignorować wyżej wymienionych objawów, ponieważ stanowi ono ciężkie zagrożenie dla życia. 

Cdn.

Efekt Chodakowskiej, czyli ile można zarobić na fitnessie

Trenerka Ewa Chodakowska stała się bardzo popularna dzięki Facebookowi, płytom z treningami dołączanymi do kobiecych gazet i występom w telewizyjnych programach śniadaniowych. Teraz na popularności zaczyna zarabiać setki tysięcy złotych.

— Sam wizerunek Ewy Chodakowskiej jest wart 300-400 tys. złotych. Tyle mogłaby żądać, gdyby jakaś firma chciała wykorzystać go w całorocznej kampanii — ocenia Radosław Kaczmarek, doradca marketingowy z firmy Melting Pot, cytowany przez najnowszy „Newsweek”. Uplaszowały ją to na ok. 40. miejscu na liście najbardziej wartościowych celebrytów miesięcznika „Forbes”. Na pierwszym miejscu jest piłkarz Robert Lewandowski wyceniany na ponad 1 mln zł.

Artykuł o 31-letniej trenerce fitness ukazał się także we „Wprost”. Oba tygodniki zajęły się finansowymi aspektami działalności Chodakowskiej. Dodatkowo „Wprost” umieścił ją na 9. miejscu listy „Najbardziej wpływowych Polaków”. Skąd taka wysoka pozycja? Tygodnik tłumaczy: „Ewa Chodakowska zmienia tryb życia milionów kobiet, przez co okrzyknięto ją już trenerką wszystkich Polek”. Dla porównania: na pierwszym miejscu rankingu jest Donald Tusk, wicepremier i minister finansów Jacek Rostowski — na 4. (awans o 27 miejsc), ojciec Tadeusz Rydzyk na 7. (spadek o 6 miejsc). Ale już dla drugiego wicepremiera i ministra gospodarki oraz prezesa PSL Janusza Piechocińskiego miejsca w rankingu zabrakło.

W wywiadzie dla „Wprost” misjonarka od wuefu na pytanie: „Ile pieniędzy zarobiłaś przez te ostatnie dwa lata?” unika odpowiedzi.

— Nie będę odpowiadać na



Sam tylko wizerunek Ewy Chodakowskiej jest wart 300-400 tys. złotych

Fot. archiwum

takie pytania. Na chwilę obecną mogę otworzyć studio fitness, ale wciąż mieszkam w wynajętym mieszkaniu.

„Newsweek” w swoim artykule „Kilerka” idzie dużo dalej. Wylicza, że na sprzedaży książki „Zmień swoje życie z Ewą Chodakowską”, trenerka mogła zarobić nawet 230 tys. zł. Książka miała się rozejść w stu-tysięcznym nakładzie, a przez dwa miesiące była bestsellerem w Empiku. Okładkowa jej cena to 33,99 zł.

Teraz do księgarni trafić miała nowa publikacja sygnowana nazwiskiem Chodakowskiej — „Rok z Ewą Chodakowską. Twój dziennik fitness” (33,99 zł).

— Nie sprzedaje się tak dobrze jak debiut, ale biorąc pod uwagę niskie koszty przygotowania takiego wydawnictwa (mało tekstu, zdjęć, za to dużo pustych kartek do wypełnienia) i cenę, może przynieść Chodakowskiej spore zyski — czytamy w gazecie. — Poza tym mogła dostać „nawet kilkadziesiąt tysięcy zaliczki”. Oprócz tego Chodakowska zarabia na kalendarzu ściennym (44,90 zł) oraz autorskim DVD z ćwiczeniami (cena na Empik.pl 30,99 zł — sprzedała już 50 tys. egzemplarzy). Nowa płyta „Skalpel wyzwanie” ma kosztować 34,49 zł.

Jej kariera zaczęła się na początku 2012 roku. Wtedy po powrocie z Grecji z partnerem, a obecnie mężem Lefterisem Kavoukismem (również trenerem personalnym) prowadziła zajęcia fitness. We „Wprost” mówi o tym okresie:

— Jak przyjechałam do Polski, to miałam odłożone parę złotych. Nie miałam możliwości jakichś ruchów, wydania książki czy płyty. Poszłam do redakcji „Shape’a” i powiedziałam, że trenuję, mam misję — i wydałam z nimi pierwszą płytę.

Cena jednego numeru czasopisma z płytą to 13,99 zł. Od tej pory z miesięcznikiem „Shape” wydała jeszcze 7 płyt. Są w cenie — na Allegro komplet można kupić za 200 zł.

Potem zaczęła się pojawiać w telewizji śniadaniowej — najpierw w „Pytaniu na śniadanie”, potem w „Dzień dobry TVN”. Teraz z tą ostatnią stacją realizuje program o odchudzaniu — „fitnessowe reality show”. W telewizji będą emitowane 10-minutowe zajawki, a całość programu będzie emitowana w Internecie.

Chodakowska na reklamie odzieży i kosmetyków Adidasa według „Bloomberg Businessweek” mogła zarobić nawet 100 tys. zł. Kolejne kilkadziesiąt

tysięcy miała zarobić na reklamach z siecią Play.

Ewa Chodakowska do perfekcji opanowała też komunikowanie się w mediach społecznościowych. Jej założony we wrześniu 2011 roku fanpage ma już 645 tys. fanów.

— Przez dwa lata budowała za pomocą Facebooka bazę klientek, a raczej przyjaciółek (...). To one potem kupiły jej książki — mówi osoba z nią współpracująca w „Newsweeku”. Z kolei na jej stronie internetowej za darmo można pobrać program treningowy.

W marcu trenerka uruchomiła kanał na YouTube. Ma 80 tys. subskrybentów, jej filmy obejrzano ponad 80 mln razy. Jak anonimowo mówią nam osoby z sieci partnerskich współpracujących z serwisem YouTube, za każde 1 000 odtworzeń filmu można zarobić od 1,3 do 3 dol. Ponieważ jej filmy są skierowane do kobiet w wieku ok. 30 lat z dużych miast, a więc atrakcyjnych dla reklamodawców, Chodakowska jest raczej bliżej tej górnej granicy. Specjaliści zaznaczają jednak, że tych wartości nie można przekładać na każdego prowadzącego kanał na YouTube — nie każdy będzie tyle zarabiał.

Jak podsumowuje „Bloomberg”, Chodakowska przez ostatnie półtora roku mogła zarobić nawet 500 tys. zł.

Chodakowska wraz z mężem od czerwca 2012 roku jest współwłaścicielką firmy Bebio, która w dokumentach złożonych w Krajowym Rejestrze Sądowym ma zapisane w rodzaju działalności „produkcję substancji farmaceutycznych i produkcję margaryny”. Pojawia się tam także „produkcja mydła i detergentów”. Na razie jednak, w styczniu, otwierają z mężem własną siłownię. □

Państwa znikają pod wodą

Dla biednych wyspiarskich państw, jak Tuvalu, Kiribati, Vanuatu, Wyspy Marshalla, Fidzi, Wyspy Cooka i Wyspy Salomona, skutki ocieplenia klimatu mogą oznaczać koniec historii.

Sojusz Małych Państw Wyspiarskich (AOSIS) to alians w większości biednych krajów o niskich wybrzeżach, którym ze względu na podnoszący się poziom oceanu grozi zatonięcie.

Podnoszący się poziom wód wokół wysp, których wybrzeża leżą tuż nad poziomem morza, to „powolna apokalipsa”; a zanim znikną one z powierzchni ziemi, zmiany klimatyczne doprowadzą do tego, że staną się ziemią jałową, na której nie urodzą się żadne plony z powodu zasolenia gleby i wód.

Czy ocieplenie klimatu następuje na skutek emisji gazów cieplarnianych, nie zostało przesądzone. Ale to nie oznacza, że problem ten nie istnieje. Walka o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych jest w dużej mierze przegrana, należy więc przyjąć, że świat zdany jest na techniki adaptacyjne, które pozwolą dostosować się do skutków zmian klimatycznych. Najlepszym punktem wyjścia do adaptacji jest być bogatym.

Ale kraje AOSIS są w większości biedne i na tyle małe, że ich indywidualne głosy nie liczą się na arenie międzynarodowej. Bronią się więc przed zatonięciem wspólnym głosem. AOSIS zrzesza 43 państwa, a sojusz ten ma ułatwić im wspólną walkę o międzynarodowe ustalenia, na mocy których świat walczyć będzie z emisją szkodliwych gazów. Kraje AOSIS zabiegają też o pomoc finansową, która pozwoliłaby im na inwestycje — na przykład w groble i tamy — chroniące wybrzeża.

Kryzys klimatyczny dotknął już Tuvalu, kraj na Pacyfiku, położony na dziewięciu atolach, które liczą razem tylko 26 km kwadratowych. Eksperci przewi-

dują, że możliwy jest najgorszy scenariusz: w ciągu 50 lat wyspę zaleje woda, a całą jej ludność — blisko 12 tys. osób — trzeba będzie ewakuować.

Pod jednym względem mieszkańcy Tuvalu mają szczęście — rząd Nowej Zelandii przyjmuje już uciekinierów z atoli i zapewnił tuwalijskie władze, że jeśli spełnią się najgorsze przepowiednie, to wygospodaruje miejsce dla całej populacji Tuvalu. Nowa Zelandia liczy nieco ponad 4,4 mln mieszkańców.

Inne wyspiarskie kraje nie mają takich gotowych rozwiązań. Na razie na Vanuatu i wy-

zbudować groble i betonowe zapory na najniższej położonych terenach. Betonowa ściana, która mogłaby na jakiś czas chronić jeden z atolów Wysp Marshalla kosztowałby 100 mln dol. — to dwa razy więcej niż roczne PKB tego państwa. Inne, biedniejsze kraje AOSIS, w ogóle nie mogą sobie pozwolić na takie inwestycje.

Dlatego AOSIS zabiega o międzynarodowy program pomocowy, coś na kształt globalnego ubezpieczenia, które pozwoliłoby im inwestować w jakieś środki zaradcze. AOSIS zwróciło się niedawno do wspólnoty mię-

szczygółów, podczas Forum Wyspiarskich Państw Pacyfiku, w którym udział wzięły delegacje z Mikronezji, Papui Nowej Gwiney, Niue, Fidzi, Tonga, Vanuatu i Wysp Cooka. Jak pisze Reuters, ten gest to element walki Chin o wpływy w tym regionie.

Prezydent Republiki Wysp Marshalla Christopher Loeak napisał we wrześniu na łamach „New York Times”, że jeśli sprawdzą się przepowiednie naukowców, których zdaniem do końca stulecia poziom oceanów podniesie się o dwa metry, to „jego kraj będzie stracony na zawsze”. Podkreślił jednak, że państwa AOSIS nie czekają z założonymi rękami na pomoc zagraniczną i mają zamiar do 2020 roku przejść na zasilanie z odnawialnych źródeł energii; ale AOSIS domaga się też od wielkich państw emitujących najwięcej gazów cieplarnianych, by również przestawiły się na inne źródła energii.

Zbiorowa dyplomacja AOSIS nie jest zbyt efektywna. Jak ocenia „USA Today”, jest to rodzaj donkiszoterii. „To jedne z najtrudniejszych zabiegów dyplomatycznych na świecie. W końcu te małe i na ogół biedne kraje zazwyczaj nie chcą antagonizować światowych potęg, które są największymi darczyńcami” — pisze dziennik.

„Economist” podkreśla zaś, że stało się jasne, iż świat ma coraz mniejszą ochotę na ograniczanie emisji gazów cieplarnianych. Musi więc przyjąć do wiadomości, że ocieplenie — jakiegokolwiek są jego przyczyny — jest faktem, a skutki będą bolesne. Trzeba będzie się dostosować do nowej rzeczywistości — trudniejszego dostępu do wody, wyższych temperatur, podnoszenia się poziomu oceanów i ekstremalnych zjawisk pogodowych. A co za tym idzie — koniecznych zmian w rolnictwie i droższej żywności. Wielu zmianom nie da się zapobiec. □

„Rzeczpospolita”



Prezydent Republiki Wysp Marshalla Christopher Loeak Fot. archiwum

szczygółów należących do Papui Nowej Gwiney ewakuowane i przenoszone na wyższe tereny są wioski położone nad oceanem. Kiribati kupiło grunty na Fidzi, by mieć ziemie uprawne, a ma zamiar kupić jeszcze 2 tys. hektarów, na które będzie można przeprowadzić całe wioski.

Prezydent Kiribati Anote Tong ogłosił na początku tego roku, że na jego wyspie nie będzie można mieszkać za 30 do 60 lat, ponieważ zanim zagrożona będzie zalaniem, znikną na skutek zasolenia zasoby słodkiej wody.

Według raportu uniwersytetu oksfordzkiego podnoszący się poziom oceanów sprawi, że do końca stulecia z zagrożonych wysp trzeba będzie przesiedlić 260 tys. ludzi, a kolejnemu milioniowi zagrożą powodzie.

Wszelkie środki zaradcze są niezmiernie drogie. Można

dzynarodowej o zwiększenie nakładów na walkę z ociepleniem do 100 mld dol. rocznie. „Prosimy o pomoc w rozwiązywaniu problemu, który nie powstał z naszej winy” — powiedziała na forum ONZ główna negocjorka AOSIS Malia Talakai z Republiki Nauru.

Trzy lata temu państwa uprzemysłowione zadeklarowały, że do roku 2020 pomoc dla zagrożonych wysp zostanie zwiększona do 100 mld dol. rocznie, a fundusze te będą przeznaczone na inwestycje w odnawialne źródła energii, zapory i wały nadmorskie.

Chiny ogłosiły, że przyznały wyspom na Pacyfiku pożyczkę rzędu 1 mld dol. na ulgowych warunkach, aby wesprzeć projekty budowlane oraz inwestycje w odnawialne źródła energii. Ogłoszono to, bez podawania

UŚMIECHNIJ SIĘ

Mąż przed wyjściem do pracy mówi do żony:

— Wiesz, po goleniu czuję się tak, jakbym miał ze dwadzieścia lat mniej ...

— A czy nie mógłbyś się golić wieczorem? — pyta żona.

Student pyta studenta:

— Powtarzałeś coś przed egzaminem?

— Tak.

— A co?

— Będzie dobrze, będzie dobrze...

Przychodzi baba do lekarza.

— Panie doktorze, jestem chora na astmę...

— Musi pani codziennie na czczo wypijać surowe jajko.

— Panie doktorze, ale ja nie znoszę jajek!

— A kto pani każe znosić?

Do lekarza specjalisty przychodzą rodzice pewnego młodego człowieka i biadolą:

— Panie doktorze, nie możemy odciągnąć syna od komputera.

— No cóż — wyrokuje lekarz — trzeba będzie go leczyć.

— Ale czym?

— Dziewczętami, papierosami, piwem...

— Wiesz... Jak w tym roku pojedziemy do Hiszpanii, to bierzemy ze sobą telewizor.

— A co... Tam nie ma telewizorów?

— Są, ale w nich gadają tylko po hiszpańsku.

Kobieta pyta męża:

— Dlaczego nasz sąsiad tak klnie?

— Albo mu pies uciekł, albo żona wróciła.

— Powiedz mi, kochanie, za co ty mnie tak kochasz: za piękną buzię, czy za rewelacyjną figurę? — pyta żona

— Za poczucie humoru — odparł mąż.

FOTODOWCIP



Odbiorczynie przesyłki	Roślina warzywna	1	Część pocisku	5	Andres, polityk	Nandu	Rybie jaja
	Gwar. wilk		Huczne zabawy		Wpłata		
			Okres w historii				4
Litera łacinska	6	Składnik asfaltu	Grzyb jadalny		Wazon na kwiaty		Zespół komórek
			Jasir, b.szeF OWP		Gatunek ryby		Tytuł parów Anglii
Proszek do prania	Chytrus						
	Władca miasta				2		
			Np. jezuitki				
Dopływ Biebrzy	7				Półwys. w Australii		
Papuga							
			Córka Kraka				3

Nie jest nieszczęściem umierać razem z tym, z kim się...

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 7 utworzą rozwiązanie — dokończenie myśli Seneki.

Ułożył Kazimierz Wołodko

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 19 LISTOPADA

Poziomo: Oe, Kain, amazonka, Ada, rad, gałka, uno, Asz, napór, Zak, polo, anatom, sowa, bukszpan

Pionowo: rea, sztab, Meduza, kia, kaik, zagon, koda, apasz, „Kanał”, potop, pik, królowa, nara, Roman

Hasło: Kozłowska

KALENDARIUM

Środa (20.XI) jest 324. dniem roku. Do końca roku pozostało 41 dni.

Znak Zodiaku — Skorpion.

Wschód Słońca — 7.59.

Zachód — 16.09. Długość dnia — 8 godz. 10.

Księżyc — Pełnia.

1893 — urodziła się Maria Pawlikowska-Jasnorzewska (zm. 1945), polska poetka i dramatopisarka.

1918 — w Wilnie powołano Komitet Bezpieczeństwa Publicz-

nego z udziałem przedstawicieli wojska i działaczy politycznych.


1943 — generał Tadeusz Bór Komorowski, komendant głównej AK, wydał rozkaz o przygotowaniu w okupowanej Polsce powstania powszechnego — akcji „Burza”.

1963 — urodziła się w rejonie wileńskim Irena Masojć, nauczycielka akademicka, doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, autorka podręczników.


6.00 Labas rytas, Lietuva
9.00, 17.00 „Kobra 11” - serialas
10.00 Nacionalinis šokio talentų konkursas „Šoki”
12.00 „Namelis prerijose” - nuotykių serialas
13.00 Emigrantai. Socialinės dokumentikos laida
13.55, 14.10 Laba diena, Lietuva
14.00, 15.30 Žinios
15.50 „Viena byla dviem” - krim. serialas
18.00 Šiandien. Aktualijų laida
18.25 Verslas
18.30 Kultūra
18.35 Sportas
18.40 Orai
18.45 Keliai. Mašinos. Žmonės
18.55 „Rojus Lietuvoj” - serialas
19.30 Bėdų turgus
20.25 Loterija „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Dėmesio centre
21.30, 22.05 Lietuva gali. Verslo dokumentika
22.00 Loterija „Perlas”
22.40 Vakaro žinios.
22.55 Užsienio naujienos.
23.10 „Prisikėlęs faras” - detekt. serialas
0.10 „Viena byla dviem” - krim. serialas
1.25 Dėmesio centre

8.00 Programos pradžia
8.05 „Namelis prerijose” - nuotykių serialas
8.35 Prisiminkime. Šoka Maja Pliseckaja

8.50 Kultūrų kryžkelė. Vilniaus albumas. Laida lenkų kalba
9.00 Labas rytas, Lietuva
11.30 Naktinis ekspresas
12.00 Pagauk savo aitvarą. Koncertas
13.05 Romo Gudaičio knygos „Piemuo norėjo Hamletu būti” pristatymas Lietuvos dailės muziejuje
14.20 Aš iš meilės gavau džiova. Romansų vakarėlis
15.00 Visi namie. Sveiko humoro laida
15.30 Posūkiai su Viktoru Gerulaičiu
16.20 Laba diena, Lietuva
17.40 Žinios
18.00 Kultūrų kryžkelė
18.15 Linksmoji knyga. Laida vaikams
18.45 Muzikinė pasaka vaikams
20.00 Istorijos detektyvai
20.45 ...formatas. Poetas Julius Keleras
21.00 Vakaras pas poetę Violetą Palčinskaitę
21.30 Estrados klasikos vakaras
22.40...formatas. Poetė Violeta Palčinskaitė
23.00 Naktinis ekspresas
23.30 Panorama
24.00 „Gėda” - drama


6.20 „Žuviukai burbuliukai” - anim. serialas
6.50 „Linksmieji Tomas ir Džeris” - anim. serialas
7.20 „Vėžliukai nindžės” - anim. serialas
7.50 „Volkeris, Teksaso reindžeris” -veiksmo

serialas
8.50 24 valandos
9.30 KK2 penktadienis
11.00 KK2
11.55 „Judantis objektas” - serialas
12.55 „Nugalėtoja” - humoro serialas
13.25 „Vėžliukai nindžės” - anim. serialas
13.55 „Audra” -Telenovelė
15.00 „Uždrausta meilė” - serialas
17.00 Labas vakaras, Lietuva
18.00 „Namai, kur širdis” - serialas
18.45 Žinios. Kriminalai
19.25 Sportas
19.28 Orai
19.30 KK2
20.20 Diagnostė. valdžia
21.21 Žinios. Verslas
21.35 Renkamės Europą
22.00 „Dūrys priešais” - veiksmo trileris
23.55 „Visa menanti” - detekt. serialas
0.50 „Karališkos kancios” - serialas
1.45 „Čarljo angelai” - veiksmo serialas


6.30 Televitrina
7.00 Nacionalinė loterija
7.03, 13.00, 17.00 Muchtaro sugrįžimas” - krim. serialas
8.00 Yra kaip yra
9.00, 10.00 „Jūrų vėlniai” - veiksmo serialas
11.00, 1.30 „Prokurorų patikrinimas” - krim. serialas
12.00 Kalbame ir rodome
14.00 Meilės sala
15.00 „Narutas. Viesulo kronikos” - anim. serialas

15.30 „Tikri pabaisos” -anim. serialas
16.00 Pragarų virtuvė
18.00, 19.30 Žinios.
18.25, 0.30 „Bosas” -krim. serialas.
20.00 Dviračio šou
20.30 Yra kaip yra
21.30 „Interviu su žudiku” - veiksmo trileris
23.25 „Bordžijos” -istorinis serialas
2.35 Bamba TV





6.40 Teleparduotuvė.
6.55 „Madagaskaro pingvinai” - anim. serialas
7.25, 14.30 „Simpsonai” - anim. serialas
7.55 „Meilės triumfas” -drama
8.55 „Meilės sukuryje” - drama
10.00, 10.30 „Vyno kelias” - drama
11.00 TV Pagalba. Socialinė dokumentika
11.55 Kvieskite daktarą! Medicinos pokalbių šou
12.25 „Juodoji skylė” - nuotykių serialas
12.55 „Monsunas” -anim. serialas
13.30 „Antinas Narsuolis” - anim. serialas
14.00 „Kempiniukas Plačiakelnis” - anim. serialas
15.00 „Rosarija” -drama
16.00 „Nepaklusni širdis” - drama
17.00 TV Pagalba. Socialinė dokumentika
17.55 Kvieskite daktarą! Medicinos pokalbių šou
18.30 TV3 žinios.
19.20 TV3 sportas.

19.25 TV3 orai.
19.30 „Moterų laimė” - serialas
20.00 „Motina ir du sūnūs” - situacijų komedija
20.30 Opiumas liaudžiai. Humoro laida
20.57 Misija Lituanica 80.
21.00 „Pasmerkti 2” -serialas
21.35 TV3 vakaro žinios.
22.00 Vikingų lota.
22.05 „Elementaru” - krim. drama
23.05 „CSI Niujorkas” - krim.serialas
0.05 „Tėvynė “ - krim.drama
1.20 „Liudininkai” - krim. drama
2.10 „Choras” - muzikinis serialas
3.00, 3.30 „Mazylė Houp” - komedija



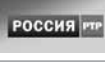
6.30, 14.00 TV parduotuvė
6.50, 11.05, 21.00, 1.10 Reporteris
7.35, 14.30, 21.45 Žinių naujienos
7.50, 19.50 „Albanas” - veiksmo serialas.
10.00, 14.50, 0.05 „Klounas” - krim.veiksmo serialas
11.55, 18.35, 1.55 Rudens smaguriai
12.00, 23.00 „Šerifas” - krim. serialas
13.00 Patriotai
16.00, 17.00, 18.00 Žinios
16.20 Viskas bus gerai!
17.20 Lietuva tiesiogiai
18.45 „Didysis Josifo Stalino blefas” - dok. f.
21.37 Aktyvi Lietuva
22.00 Šamokslų teorija. Tiesioginė debatų laida
1.47 Aktyvi Lietuva


6.00 Osoboe mnenie. Ekonomicheskie novosti.
7.00 Mulfilmly.
8.00 Vechernie novosti iz Ameriki.
9.00, 18.00 „Agentstvo „Zolotaja puļa”.
10.00 „Geroy nashogo vremeni”.
11.00, 2.00 Hud. f. „Zadacha s trema neizvestnymi”.
13.00, 17.00 „Aeroport-2”.
14.00, 20.00, 5.00 „Vremya Sindbada”.
15.00, 23.30 Gorodskie legendy.
15.30, 23.00 Amerikanskiy likbez.
16.00, 19.00, 22.00 Seichas v mire.
16.08, 19.08, 24.00, 4.00 Osoboe mnenie.
21.00, 1.00 „Kapkan”.


7.00, 23.00 Litovskoe „Vremya” (na lit.яз.).
7.10 Detskij klub: „Sandokan”, 7.40 „Zverjata”.
8.10 Zvezdnaja zhizn’. 9.05, 24.00 „Ostrov nenужных людей”.
11.10, 21.05 „Shuler”.
13.05, 18.35 Moya pravda.
15.00 Zvezdnaja zhizn’.
16.50, 2.10 Komediya „Masha v zakone-2”.
20.30, 1.35 Litovskoe „Vremya” (na rus.яз.).
22.05 Melodrama „Lyubovnik dlya Lyusi”.
23.10 Pravila zhizni. V programe vozmozny izmeneniya.


4.05, 20.00 Panorama.
5.00,

6.20, 7.15 Dobroe utro, Belarus’!
6.00, 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 18.00, 0.35 Novosti.
6.05, 7.05 Delovaya zhizn’.
6.10, 7.10 Zona X.
8.05, 17.00 „Ad’jutanty lyubvi”.
9.00, 16.30 Strast’ i vlast’.
9.25 Zemel’nyy vopros.
9.50, 21.50 Belorusskoe vremenchko.
10.40 Sekret firmy.
11.10, 18.45 „Montekristo”.
12.05, 0.55 Zdorov’ye.
12.45 „Tetja Marusya”.
14.10 Sfera interesov.
14.25, 3.05 Den’ v bol’shom gorode.
15.15, 21.00 „Zatmenie”.
16.05, 2.00 Sdelano.
18.20, 2.25 24 voprosa.
19.40, 2.50 Specreportazh.
22.40 Melodrama „Ya pomnyu...”
0.10 Mesta sily.
1.30 ARTiSHOK.


4.00 Utro Rossii.
8.05, 3.10 „Efrosinya. Taёznaja lyubov’”.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Vesti.
9.30 „1000 melochey”.
Tok-shou. 10.15 „O samom glavnom”.
Tok-shou. 11.00 „Tajny instituta blagorodnykh devic”.
12.30, 15.15, 17.40 Vesti - Moskva.
12.50 Dezhurnaja chasty.
13.05, 23.40 „Delo sledovatelya Nikitina”.
14.00 Osobyj sluchaj.
15.35 „Pilot mezhduнародnykh avialinij”.
18.50 Prямой эфир.
19.55 „Zemskij doktor. Vozvrashchenie”.
21.50 „Pravo na pravdu”.
22.45 Prem’era! „Chёрnye myfy o Rusi. Ot

Ivana Groznogo do nashih dnei”. 0.35 Chestnyy detektiv.
1.00 Filmym „Dorogoy moy chelovek”.
2.55 Vsa Rossiya.



6.55 „Bernard”, 7.00 „Belka i Strelka. Ozornaya semejka”.
7.05, 19.20 Verное sredstvo.
7.50, 16.35 Ne vri mne!
9.30, 17.30 Sejmeynye dramy.
11.15, 20.20 Znanyj uzhin.
12.05 „Bez sroka davnosti”.
12.55 Эликсир молодости.
13.50 „Velikie tajny”.
14.45 Bitva ekstrасенсов. Tret’ya mirovaya
19.15, 20.15, 21.15 Novosti.
21.25 Nam i ne snilos’.
0.05 Pishcha bogov.
0.55 „Iгры v podkidnogo”.



7.15, 15.00 Teleparduotuvė
7.50 „Supermeno nuotykių”
- anim. serialas
8.15 „Muča Luča”-
anim. serialas
8.40 „Betmeno nuotykių”
- anim. serialas
9.05 „Džiunglių princesė
Šina”-nuotykių serialas
10.00, 18.00 „Auklė”-
Komedija
11.00 „Naujieji Robino Hudo
nuotykių”-serialas
12.00 „Trauma”- serialas
13.00 „Purpurinis
deimantas”-telenovelė
14.00 Geriausias Britanijos
kirpėjas
15.30 „Šeimynėlė”-komedija
16.00 „Įstatymas ir tvarka”-
krim.serialas
17.00 Langai
19.00 „Tūkstantis ir viena
naktis”-telenovelė
21.00 „Žalioji mylia”-
krim. drama
0.45 „Užmirštieji”-
detekt. serialas



9.15, 14.30 Teleparduotuvė
9.30 Adrenalinas
10.05, 16.05 „Beverli
Hilsas”- drama
11.00, 17.00 „Kobra
11-nuotykių serialas
12.00, 18.00 „Kastlas -
krim. drama
13.00, 13.30, 20.00, 20.30
„Vedęs ir turi vaikų”
- komedija
14.00, 21.00 „Rezidentai”-
komedija
15.00, 1.20 Išlikimas
19.00, 0.25 „CSI Majamis”-

krim. serialas
21.30 „Smagūs
pasivažinėjimas 2.
Mirtis kelyje” -
siaubo trileris
23.25 Europos pokerio turas.



7.05 Świat się kręci -
widowisko publ.
8.05 Ex Libris - magazyn
8.25 „Gruby” - serial
11.00 Pytanie na śniadanie
11.30 Flesz historii - cykl
reportaży
11.45, 18.20, 22.45 Polonia w
Komie
12.00, 23.00 Polonia 24
12.40, 17.55, 1.45 „Galeria”
- serial
13.00, 19.50 „Barwy
szczęścia” - serial
13.25, 18.45, 21.40, 2.05
Łamigłówka -
Julian Tuwim
13.35, 21.00, 3.00 Wiadomości
13.50 „Wiedźmin” - serial
14.55 Złota sobota - piosenki
z lat 40-tych
15.50 „Janka. Morska
księżniczka” -
film dok.
16.30 Notacje - cykl dok.
16.50 „Złotopolscy” -
telenowela
17.15 Kocham Kino -
magazyn filmowy
Grażyna Torbickiej
18.30 Teleexpress
18.55 Golec Orkiestra -
koncert
20.25 Wilnoteka magazyn
20.45 Dobranocka
21.50 „Siła wyższa” - serial
23.45 Kabaretowy Klub
Dwójki
0.40 „Fotograf” - film dok.
1.15 „Made in Poland” -
teleturniej
2.15 „Gruby” - serial



5.55 Pascal. po prostu gotuj
6.35 We Dwoje
7.50 Męski typ - talk-show
8.20, 13.55 Sąd rodzinny
9.15, 14.55 Sędzia Anna Maria
Wesołowska
10.15, 19.00 „Dr House I” -
serial obyczajowy
11.15 Ostry dyżur X
12.20 Mango Telezakupy
15.55, 20.00 „Bananowy
doktor III” - serial
16.55 „Czerwony Orzeł” -
serial przygodowy
18.05 „Detektyw Monk” -
serial kryminalny
21.00 „Miłość w czasach
zarazy” - film fab.
23.55 „Bezimienni” - film fab.
0.55 Iskra



6.55 TVP INFO w TVP1
9.00, 13.00, 16.00, 20.30
Wiadomości
9.05 Pogoda poranna
9.10 Polityka przy kawie
9.25 Telezakupy
10.00 „Ojciec Mateusz” -
serial kryminalny
10.50, 13.45 „Natura w
Jedynce” - serial dok.
12.00, 19.30, 2.55 Świat się
kręci - widowisko
publicystyczne
13.10 Agrobiznes
13.30, 20.20 Przepis dnia -
magazyn
14.55, 18.25 Jaka to melodia? -
teleturniej
muzyczny
15.25 „Moda na sukces” -
serial
15.50 Przepis dnia -
magazyn
16.10 Pogoda

16.15, 18.55 „Klan” -
telenowela
16.45, 1.55 „Drużyna A” -
serial
17.40 Polska non stop - cykl
reportaży
18.00 Teleexpress
18.15 Pogoda
21.05 Biało-czerwoni
21.10 Pogoda
21.15 Piąty Stadion LIVE
21.25, 3.50 „Rambo II” -
film akcji
23.10 „Strażnicy skarbu” -
film przygodowy
1.00 „Pokój szybkich
randek” - film



7.00 „Faceci do wzięcia” -
serial
7.35 Wędrowne rozmowy
rabina i księdza
8.05 „M jak miłość” - serial
9.00 Pytanie na śniadanie
11.35, 20.25, 21.05 „Barwy
szczęścia” - serial
12.15, 21.40 „Na dobre i na
złe” - serial
13.10 Makłowicz w podróży
- magazyn kulinarny
13.40 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat -
cykl reportaży
14.20 „Szkola życia” -
telenowela dok.
15.10 XIX Festiwal
Kabaretu w
Koszalinie 2013
16.05 „Rodzinka.pl” -
serial komediowy
16.45 Panorama Kraj
17.10 Pogoda Kraj
17.20 Dla niesłyszących
„M jak miłość”
18.15 „Szkola życia” -
telenowela dok.
19.00 Panorama
19.30 Sport Telegram
19.40 Pogoda

19.50 Jeden z dziesięciu -
teleturniej
22.45 „Randka w ciemno”
- komedia
0.30, 3.40 Reporter Polski -
magazyn
1.10 „Zabójcze umysły” -
serial
1.55 „Randka w ciemno” -
komedia



9.15 Portrety
10.40 „Sami dla siebie” -
film obyczajowy
12.15 „Co mówią lekarze” -
film
krótkometrażowy
12.50 Libera - Przewodnik
po sztuce
13.00 The Best
of Maanam.
Koncert live
14.05 „Gwiezdny pył” -
film
15.20 „Sami dla siebie” -
film obyczajowy
17.00 Tydzień z
Krzysztofem
Pendereckim
17.35 Co Ty wiesz o nauce?
18.00 Portrety
19.25 „Gwiezdny pył” -
film
20.30 Wieczorynka
21.00, 1.55 Informacje
kulturalne
21.20 „Święty interes” -
komedia
23.00 Studio Kultura
23.05, 0.05 „Sąsiedzi” -
film dok.
1.15 Animator -
magazyn
2.20 „Pojedynek w ciszy” -
dramat
4.05 WOK - Wszystko
o Kulturze -
magazyn



9.00, 18.15 Woлейбол 11.15
GTA: Следующий уровень.
11.30, 15.45, 23.00 Футбол
14.30, 22.05 Футбол. Обзор
квалификационных матчей
к ЧМ-2014. 15.30 Футбол.
19.15 Кампус. 19.45, 21.45
Избранное по средам. 19.50
Новости конного спорта.
19.55, 20.30 Выбор месяца.
20.00, 20.35 Гольф.
21.35 Новости гольфа. 21.40
Новости парусного спор-
та. 21.50 Спорт и Ко. 21.55
Спортивное путешествие.
22.00 Тест-драйв. 0.40
Победный момент. 0.45
Вот это да! 0.55 Автоспорт
1.25 Прыжки на лыжах



7.00, 12.15, 20.00 Как это
устроено? 7.25, 19.05
Короли аукционов. 7.50
Багажные войны. 8.15
Грязная работёнка. 9.10
Смертельный улов. 10.05
Золотая лихорадка. 10.55
Самогонщики. 11.50, 5.45
Как это сделано? 12.40,
6.10 Разрушители легенд.
13.35 Гигантские стройки.
14.30 Быстрые и громкие.
15.25 Мастерская „Фантом
Уоркс”. 16.20 Не пытайтесь
повторить. 17.15 Правила
внедорожного движения.
18.10 Выжить любой
ценой. 19.35 Охотники
за реликвиями. 21.00, 1.55

Сквозь кротовую нору.
22.00, 2.50 Необъяснимо:
спецматериалы. 23.00,
3.50 Загадки пришель-
цев. 24.00, 4.50 Сверхлюди.
1.00 Д. Браун: страх и вера.



6.00 Настроение. 8.15, 17.00
Доктор И... 8.40, 17.50, 5.30
„Гладиаторы”. 9.00, 18.15
„Светские хроники”. 9.50, 3.50
Мозговой штурм. 10.20, 23.35
Док. с. 10.45, 21.15 „Сыщики
районного масштаба”. 11.30,
14.30, 17.30, 22.00 События.
11.50 „Личное дело капитана
Рюмина”. 13.30 Мультифильм
13.40, 0.40 „Дом вверх дном”.
14.50, 20.00 Город ново-

стей. 15.05 Наша Москва.
15.20 „Золотая тётца”. 16.15
Док. ф. 16.55, 21.00 „Волк
Альберто” 19.10, 2.10 Право
голоса. 20.15, 0.25 „Петровка,
38”. 20.30 Линия защиты.
22.20 Русский вопрос. 23.00
Док. ф. 0.05 События. 25-й
час. 1.25 „Цепь”. 3.00 Док. ф.
1 с. 4.15 Худ. ф. „Актриса”.



4.00 НТВ утром. 6.10 „Все
включено”. 8.00, 11.00,
14.00, 17.00, 21.15 Сегодня.
8.25 Квартирный вопрос.
9.30 Поедем, поедим! 10.00
„Клеймо”. 11.35 До суда. 12.35
Суд присяжных. 13.35, 16.35
Обзор. Чрезвычайное проис-
шествие. 14.30 Суд присяж-

ных. Окончательный вер-
дикт. 15.40 Дело врачей.
17.30, 1.25 Прокурорская
проверка. 18.35, 2.35
Говорим и показываем. 19.25
„Пятницкий. Глава третья”.
21.40 „Бомбила”, 9-12 с. 3.30 И
снова здравствуйте!



8.30 „Смятение чувств”. 10.00
„Концерт для крысы”. 12.00
„Контрабанда”. 13.30, 1.30
„Угрюм-река”. 15.00 „Человек,
которому везло”. 16.30
„Черёмушки”. 18.00 „Дорогой
мой человек”. 20.00 „Год
Собаки”. 22.20 „Только ты”.
24.00 „На окраине, где-то в
городе...” 3.00 „Поляна сказок”.
4.30 „Гонка спредлованием”.

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne idealne na skalniaki, podmurówki, elementy ogrodzeń, ozdoby ogrodów. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 70 Lt / tona. Tel. 8 600 18083

Sprzedam ziemię rolną 0,5 oraz 1,5 ha w ładnym miejscu. Rej. wileński, wieś Szaterniki. Tel. 8 620 55450

USŁUGI

Centrum rodzinne „Šeimos menas” udziela pomocy psychologicznej w jęz. polskim i rosyjskim dla dzieci i dorosłych.

Tel.: 8 659 13745, 275 88 91

Proponujemy Państwu luksusowe i prestiżowe samochody klasy BMW 7 na niepowtarzalne wesele oraz inne chwile Waszego życia.

Dzwońcie teraz — tel.: 8 621 22348

info@bmw-vestuvems.lt

www.bmw-vestuvems.lt

OCIEPLANIE ŚCIAN
przez wypełnienie przestrzeni
Tel. (8-615) 56000

UAB „Dzūkijos miškas“
Członek Litewskiego Stowarzyszenia
Właścicieli Lasów

KUPIJEMY LAS
Z ZIEMIĄ I NA WYRAB

- Projekty regulacji leśnej
- Poręby
- Konsultowanie właścicieli lasów.

Zwracać się: tel. 8 686 57593
Faks (8 37) 20 07 87
E-mail ausra@dzukijosmiskas.lt

KWIATY

Weselne,
okazyjne,
żałobne

wiązanki i kompozycje

Dostawa kwiatów • Pakowanie prezentów

Vilnius, Sodų 24-9, tel. (8-5) 2331478,
kom.+370 671 35739

Codziennie 6.30 - 21.00

(Zam. 536)

SERWIS OBSŁUGI OPON CIĘŻAROWYCH I OSOBOWYCH

ZATRUDNI NA STAŁE PRACOWNIKÓW
DO PRACY W MONTOWNI W WILNIE.

Vilnius, tel. +370 640 35878



TARANDĖS
ŠEIMOS KLINIKA

Jūsų šeimos sveikata mūsų šeimos rūpestis

„Tarandės šeimos klinika” jest kliniką świadcząca usługi we wszystkich niezbędnych dla pacjenta dziedzinach. Cechuje nas indywidualne i profesjonalne podejście do każdego Pacjenta oraz wysoka jakość świadczonych usług, które realizujemy w oparciu o najwyższe standardy leczenia, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną. Zapewniamy Państwu zarówno dokładną diagnostykę, jak i pełnozakresowe leczenie.

Oferta kliniki to:

- Specjalistyczna opieka doświadczonych lekarzy.
- Kompleksowa diagnostyka i szerokie spektrum badań.
- Rehabilitacje, masaże, basen, sala sportowa i klub zdrowego odżywiania i odchudzania.
- Szczególna opieka dla przyszłych mam.
- Zabiegi medycyny estetycznej.
- Specjalne oferty dla firm.

KLION UAB „KLION”
zatrudni pracowników
do naprawy samochodów

Miejsce pracy: Nowa Wilejka; Birbinių
4A, Wilno; Rudamina (rej. wileński)

Zwracać się pod nr tel. 8 655 01202
lub p. el.: info@klion.lt

UAB „MOLI LT”

Kompleksowe projektowanie wnętrz mieszkań,
apartamentów, domów oraz projektowanie sklepów, biur,
restauracji i innych miejsc użyteczności publicznej, zarówno
dla klientów indywidualnych jak i biznesowych .

Email: justyna@molidesign.lt

Tel.+370 609 67 554

www.molidesign.lt

UAB „CHURMA”
SPRZEDAJE:

- SUCHE DESKI PODŁOGOWE, LISTWY PODŁOGOWE, OBWÓDKI
- SZALÓWKĘ Z DREWNA DRZEWA LIŚCIASTYCH I IGLASTYCH
- DESKI PIŁOWANE I NIEPIŁOWANE, LEGARY, KROKIEWE I IN.
- WSZYSTKO DLA ŁAŻNI, DRWA

Vilnius, tel.: (85) 265 64 59, (8618) 41164

**ODZIEŻ DLA
Kobiet z klasą**

Sklepy firmowe **DIZZY**

CH "Helios City"
Savanorių g. 1, Vilnius, 2 piętro, tel. 852139365
Godziny pracy: I-V 10-20, VI 11-19, VII 11-17

Vokės g. 10C, Lentvaris, Trakų r., Tel. 852820740
Godziny pracy: I-V 10-18. www.optimavestra.com



**KSIEGARNIA
NA RUDNICKIEJ**

zaprasza i proponuje

- 📖 słowniki
- 📖 lekturę szkolną
- 📖 podręczniki
- 📖 ściąg
- 📖 zeszyty
- 📖 opracowania tematyczne
- 📖 literaturę piękną
- 📖 książki historyczne
- 📖 literaturę dla dzieci
- 📖 towary kancelaryjne



Dostarczamy każde wydanie książkowe ukazujące się w Polsce

Czekamy na Was: Poniedziałek - Piątek 10 - 19; Sobota 10 - 17; Niedziela 10-15
Rudnicką 20, Vilnius, tel. 261 02 66, p. el. info@rudninkuknygynas.lt

BRATHANKI



KONCERT
MIEJSCE: TEATRO ARENA (OLIMPIEJCŹY 3) WILNO
DATA: 30 LISTOPADA GODZ. 18.00

BRATHANKI

Bilety w cenie 20,00 Lt do nabycia w DKP, pok.203

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, DELFI, somusic, KURIER WILEŃSKI, MAGAZYN WILENSKI, Wilno@teka

DNI KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
LENKŲ KULTŪROS DIENOS VILNIUJE
 2013 XI 29 - 2013 XII 1



29 listopada
 18.00 - uroczyste otwarcie Dni Kultury Polskiej
 18.15 - projekt muzyczny „Panny Wykłete”
 18.00 - Lenkų Kultūros Dienų atidarymas
 18.15 - muzikinis projektas „Panny Wykłete”

30 listopada
 18.00 - koncert zespołu „BRATHANKI”
 Teatro arena (Olimpiejcų 3)
 (Bilety w cenie 20,00 Lt do nabycia w DKP, pok. 203)

1 grudnia
 12.00 - spektakl dla dzieci „Szweczyk Dzatewika” w wykonaniu teatru „Baj Pomorski” z Torunia
 15.00 - Kuchnia Jagiellonów, pokazy kulinarne Domu Polonii w Pułtusku

Lapkiočio 30 d.
 18.00 - grupės „BRATHANKI” koncertas Teatro arena (Olimpiejcų 3) (Biletai 20,00 Lt, Lenkų Kultūros Namuose, kamb. 203)

Gruodžio 1 d.
 12.00 - spektaklis vaikams „Szweczyk Dzatewika” (teatras „Baj Pomorski” z Torunia, Lenkija)
 15.00 - Jogašakų virtuvė, Pakenjos Namų Puštuskės kulinariniai pasirodymai

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, DELFI, somusic, KURIER WILEŃSKI, MAGAZYN WILENSKI, Wilno@teka

koncert

PANNY WYKŁETE

MALEO REGGAE ROCKERS

KONCERT
 29 listopada 2013 r., godz. 18.00
 DKP w Wilnie (wstęp wolny)

Ania Brachaczek, Kasia Kowalska, Lilu, Marcelina, Kasia Malejonek, Anna Przybysz, Natalia Przybysz, Paulina Przybysz

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, DELFI, somusic, KURIER WILEŃSKI, MAGAZYN WILENSKI, Wilno@teka

IRENEUSZ IREDYŃSKI

KREACJA

REŻYSERIA LILIA KIEJZIK

OBSADA:
 PAN - SŁAWOMIR GAUDYN
 NIKT - WITOLD RUDZIANIEC
 GOŚKA - AGNIESZKA ŚNIEŻKO

29 LISTOPADA 18:00

TEATR NA POHULANCE (ROSYJSKI TEATR DRAMATYCZNY LITWY)
 WILNO: UL. BASANAWICZIUSA 13
BILETY: +37065264613 LUB TIKETA

KANDYDACI DO TYTUŁU „POLAK ROKU 2013”

Ks. Józef Aszkiełowicz, proboszcz
parafii mejszagolskiej



Renata Brasel, kierownik artystyczny
polskiego zespołu pieśni i tańca „Wilia”



Ryszard Jankowski, prezes koła ZPL
w Wędziagole (rejon kowieński)



Kazimierz Karpicz,
dyrektor Szkoły Średniej w Jaszunach



Zbigniew Lewicki, skrzypek Państwowej
Orkiestry Symfonicznej pod kierunkiem
G. Rinkevičiusa



Artur Ludkowski, dyrektor Domu Kultury
Polskiej w Wilnie



Edyta Maksymowicz, dziennikarka
„Wilnoteki”



Jarosław Niewierowicz,
minister energetyki Litwy



Maria Reksć, mer rejonu wileńskiego



Edyta Tamošiūnaitė, wiceminister
oświaty Litwy



Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” - „Polak Roku 2013”

Zgłaszany kandydat -----
Imię, nazwisko -----
adres -----
telefon zgłaszającego -----

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbynių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2013”. Kuponów można również rzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

**Roczna prenumerata
krajowa trwa do
22 grudnia br.**



Wydanie codzienne (indeks 0044)
1 mies. – 21 Lt; 3 mies. – 63 Lt;
6 mies. – 126 Lt; 12 mies. – 252 Lt

Wydanie magazynowe (indeks 0172)
1 mies. – 7 Lt; 3 mies. – 21 Lt;
6 mies. – 42 Lt; 12 mies. – 84 Lt

**Dla inwalidów I i II grupy, emerytów
(indeks 0227)**
1 mies. – 18 Lt; 3 mies. – 54 Lt;
6 mies. – 108 Lt; 12 mies. – 216 Lt

UWAGA! wskazana cena – prenumerata w redakcji.
W urzędzie pocztowym cena jest o 2 proc. wyższa.

E-prenumerata PDF format, wydanie codzienne
10 Lt (1 mies.), 50 Lt (6 mies.), 90 Lt (12 mies.)

Roczna prenumerata dla czytelników w Polsce
Wydanie codzienne
60 PLN (1 mies.), 720 PLN (12 mies.)
Wydanie magazynowe
20 PLN (1mies.), 240 PLN (12 mies.)
E-prenumerata PDF format, wydanie codzienne
12 PLN (1 mies.), 60 PLN (6 mies.),
110 PLN (12 mies.)

Przelewu za prenumeratę można dokonać na konto:
VšĮ „Kurier Wilenski”, [monės kodas: 300073186,
A/s Lt337300010087917061, AB „Swedbank”
O dokonaniu przelewu prosimy zawiadomić redakcję
pocztą el.: kolport@kurierwilenski.lt

O informację zwracać się do redakcji
tel. 370 5 212 30 40,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
poczta el.: kolport@kurierwilenski.lt

Dworzec kolejowy A-12, 16, 19

**KURIER
WILEŃSKI**
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ
Przy zamówieniu dwóch drobnych
ogłoszeń trzecie gratis

ul. Dunojaus

ul. Birbynių

ul. Lipekaino

Kurier
Wileński

Vilnius, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet
tel./faks. +370 5 212 30 40,
e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)